Ը. ՏԱՐԻ 2207 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 17 ՄԱՐԵՐԻ 4383 — 24 ՄԱՅԻՍ 1891 — 27 ՇԷՎՎԱԼ 1308 — ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿԱԳԱՐՈՒԹԻՒՆ ԻՏԷՆԴՐՈՒԹԻՒՆՊԷՏՔ ԷՅՈՒՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

آره‌وك آره‌وك غازه‌ته‌سی نوروادونكيان خانده‌سی

Direction du Journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանկ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ առանձին տպագիր Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի Ծախք միօրինակ Ղրշ.	50

Խմբագրութիւնս ուղղուած նամակ կամ այլ դրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՀԱՅԼԻՍ, ՄԱՅԻՍ 24|5 ՅՈՒՆԻՍ 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Ծանուցինք թէ Ֆրանսայի և Հոլանտիոյ միջեւ ծագած դաղթային վէճին վրայ Զարին իրաւաբարական մեկնութիւն ստացած է։ Ֆիկարօ, խնդրին համառօտիւ նշանակելով, հետեւեալ կերպիւ կը խօսի կայսերական վճռոյն վրայ։

«Զարն իրաւարարի դերն ստանձնելու հաւանած էր պայմանաւ որ իւր վճիռ վերաքննութեան չենթարկուի, և սահմանադրին ո՛չ միայն վէճի ներքեւ գտնուած մասն այլ և ամբողջութիւնն ենթարկուի նոյն վճռոյն։

«Կայսերական պայմանք ընդունուեցան։ Եւ ահա Զարն իւր վճիռն արտասանեց։ Ֆրանսական և հոլանտական երկուց դաղթականութեանց սահմանը պիտի լինի այսուհետեւ Լավա գետը։ Թէեւ վճիռը կ'ըսէ թէ Ֆրանսացիք ուր որ հաստատեալ են անոնց իրաւունքները պիտի պաշտպանուին, բայց ակներեւ է թէ Ֆրանսայի ամէն պահանջմունք կը մերժուին, և Հոլանտա իւր խնդրածէն աւելին կ'ընդունի։

«Այս վճիռ անվերաքննելի է։ Հպատակիլ միայն կը մնայ։ Բայց վճռելու այս կերպն ո՞չ ապաքէն նոր լոյս մը կուտայ Ալէքսանդր Գ.ի բնաւորութեան։ Պ. տը Վոկիւէ ըսաւ օր մը թէ Զարը մեր պատմական Սուրբ Լուի թագաւորին միայն կրնանք բաղդատել։ Իրաւունք ունի։ Ո՛չ մէկ արտաքին նկատում կ'ազդէ Ալէքսանդր Գ.ի հոգւոյն։ Բացարձակ հոգի մ'է այն, և կ'ընէ ինչ որ արդար կը համարի։

«Այս վճռոյ մէջ այնպէս կը գտնեն զինք, հրէական խնդրոյ յարուցած միջադէպերուն մէջ ևս այնպէս կը տեսնենք զինք։ Նախնի դարերու յատուկ բնաւորութիւն մ'է այս, և կը խոստովանինք թէ երկիւղ կ'ազդէ մեզ։ Ոչ ոք կարող է այժմէն գուշակել թէ ի՛նչ պիտի անցնի դառնայ սոյն հոգւոյ մէջ այն օրն ուր իրեն դիմուի (այն օրն ուր Ֆրանսա իրեն դիմէ։) ո՛ գիտէ թէ այն օրը քաղաքական նկատմունք պիտի ազդե՞ն այս վեհապետին, որ Աստուծոյ շնորհիւ իրեն տուեալ իշխանութիւնն եւեթ կը ճանչէ։»

ՀՐԵՈՒՑԻ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Հրէից ի Ռուսիա բնակութեան վերաբերեալ նոր տրամադրութիւնք Լեհաստանի մէջ եւս ի գործ կը դրուին, ուր Հրեայք ամէն երկրէ աւելի ստուար թիւով կը բնակին։ Վարշաւ քաղաքին բնակչաց կէսն Հրեայք են, և Լեհաստանի մայրաքաղաքին մէջ բնակեալ այս Հրեայներէ 30,000 հոգիներու հրամանագիրը մը հաղորդուեցաւ, որ զիրենք կը հարկադրէ մեկնիլ ռուսական հողէն։

ԻԿՆԱԹԻԼՎ ՁՕՐԱՎՈՐ

Իկնաթիլվ զօրավարը կ'այցելէ պաւական կեդրոններ։ Փրակա դնաց, Զեհերուն Արուեստահանդէսը դիտելու, և ինչպէս մեր երեկի թիւէն երեւցաւ, չերմագին համակրութեամբ խօսեցաւ աւստրեան հպատակ այս սլաւ ժողովրդեան ճարտարագործական յառաջդիմութեանց վրայ։ Այս օրերս ալ Փեթերսպուրկէ Պելկրատ կ'ուղեւորի։

Ի ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

Հիւսիսային Ամերիկայի հնդիկ կոչուած բնիկներուն մէջ նոր յուզում մը կ'երեւի այս օրերս, և կը վախցուի թէ թշնամութիւնք պիտի վերսկսին։ Ամերիկայի այս նախկին տէրերը դժգոհ են սպիտակ նորեկներուն կողմէ իրենց եղած վարմունքէն, և գրաւեալ նոր դիրքութիւններ, նոր ապահովութիւններ կը պահանջեն, մերժելով այն պայմաններ որոց կ'ուզէ ենթարկել զիրենք Միացեալ Նահանգաց դաշնակցային կառավարութիւնը։ Սա կ'ուզէ քաղաքակրթել զանոնք։ Իսկ անոնք քաղաքակրթութիւնն ինքնին լուծ մը կը նկատեն, և այն լուծէն ազատ մնալու կ'աշխատին։

Ճ'ԻՏԱԼԻԱ

Ի Հռոմ բնակեալ Սիկիլիացիք ընկերակցութիւն մը կը կազմեն՝ սիկիլիացի տարրին ազդեցութեան ոյժ տալու համար Իտալիոյ գաւառային խորհրդոց և վարչութեան մէջ։ Մեծամասնութեամբ իրենց նախագահ ընտրեցին զՊ. Ֆրիսպի, որ սիկիլիացի է, և իւր իշխանութեան օրով բաւական ազդեցիկ դեր մը տուած էր սիկիլիացի տարրին Իտալիոյ վարչութեան մէջ։

ՍԵԶԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԴԷՊԵՐ

Պուէնոս Այրէսէ կը հեռագրուի թէ ոսկւոյ սակն հետզհետէ բարձրանալուն պատճառաւ, մայիս 28 ին Սակարանը փակեցաւ բուռն յուզման մէջ։ Կը վախցուի որ Արժանթինի Հանրապետութեան այս գանձային վիճակն որ անանկութիւններ յառաջ պիտի բերէ։

—Լոնտոնէ կը հեռագրուի թէ Ամերիկայէն ոսկի կը շարունակէ ըզբկուիլ Յեւրոպա, որով Լոնտոնի հրապարակին վրայ գրամատունք սկսած են ազատ շունչ առնուլ քանի մ'օրէ ի վեր։

ԲԱՆԱՏԱ

Բանատայի մէջ, և նոյն իսկ համօրէն բրիտանեան Տէրութեան մէջ, օրուան կարեւորագոյն դէպքն է Բանատայի նախարարապետ Սըր Ճոն Մաքտոնալտի մահն, որ արդէն սրտի տկարութիւն ունենալով, կրկին թոքատապէ մեռաւ, 76 տարեկան։ Մեծ յուզում կը տիրէ յՕգոստոս և Բանատայի ամէն կողմը։ Զի Բանատայի համար նախախնամական մարդ մ'եղած էր Սըր Ճոն Մաքտոնալտ։ Բանատեան Խորհրդարանն իւր նիստերն ի նշան սգոյ դադրեցուց, առաջարկութեամբ ընդդիմադիր կուսակցութեան պետ (Ֆրանսածին) Պ. Լոռիէի։ Սըր Ճոն Մաքտոնալտ Բանատայի Պահպանողականաց մէջ նոյն դերը կատարած էր ինչ որ Պ. Տիզրայէլի երբեմն կատարեց Անգլիոյ Պահպանողականաց մէջ։ 1815ին ի Սկոտիա ծնած, իւր հօր հետ Բանատա գաղթեց հինգ տարեկան։ 1835ին փաստաբան եղաւ, և Բանատայի նախկին նահանգին մէջ որ ուղղակէս Լոնտոնէ կը կառավարուէր՝ քաղաքական դերեր կատարեց, մինչեւ իսկ նախարարական պաշտօններ։ Մեծապէս նպաստեց Բանատայի արդի դաշնակցութեան հաստատման (Տոմինէն), միացմամբ զանազան նահանգաց, որք թէեւ իրենց ներքին գործերը նահանգային տեղական խորհրդարաններով ու վարչութիւններով կը կառավարեն, բայց Բանատայի վերաբերեալ հանրական գործոց համար յՕգոստա դաշնակցային խորհրդարան եւ վարչութիւն մ'ունին։ Այս դաշնակցային վարչութեան առաջին նախարարապետն ալ ինքն եղաւ, 1867էն մինչեւ 1873։

1875ին վերադարձաւ յիշխանութիւն, 1880էն մինչեւ 1883 ներքին գործոց նախարար եղաւ, և 1883էն ի վեր նախարարապետ էր Բանատայի։ Այո՛, Բանատացւոց Լորտ Պիքընսֆիլտն էր։ Իւր չանքովն էր որ Բանատա՝ թողով ազատ – փոխանակութեան դրութիւնը՝ պաշտպան-դրութեան յարեցաւ, իւր ներքին արհեստներն ու արտադրութիւնները քաջալերելու համար։ Իւր ընդդիմադիրք կ'ըսէին թէ յայողութեան համար ո՛չ մէկ արդելքի առջեւ կը կասէր, և խղճի մտօք կամ սկզբունքով չէր գործեր։ Բայց եթէ քառորդ դարէ հետէ յառաջդէմ վիճակ մ'ունի Բանատա, անկարելի է Սըր Ճոն Մաքտոնալտի բաժինը զլանալ իրեն։ Տարւոյս դարձան սկիզբը բարոյական մեծ յաղթանակ մը տարաւ, մեծամասնութիւն շահելով Բանատացւոց այն մասին (առաւելապէս Ֆրանսացի մասին) դէմ, որ Միացեալ Նահանգաց հետ տնտեսական և քաղաքական աւելի սերտ կապեր կ'ուզէ հաստատել։ Յայտնի չէ թէ ո՛վ պիտի յաջողէ Սըր Ճոն Մաքտոնալտի, Սըր Զարլզ Թըփփը՞ր, Բանատայի ընդհանուր գործակալն ի Լոնտոն, թէ Սըր Ճոն Թոմփսը, որ դատական նախարար է։ Ինչ որ ալ լինի, սա անուրանալի է թէ այս նշանաւոր պետական մարդուն մահն անդարմանելի կորուստ մ'է իւր կուսակցութեան համար, որ Բանատայի ամենէն աւելի անգլիական կուսակցութիւնն է։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Փարիզեան լրագիրք ոմանք կը պատմեն թէ չինացի զօրավար Զէնքի-Թոնկ, հռչակաւոր քարտուղարն Փարիզի չինական դեսպանատան, որ վերջերս պաշտօնանկ եղած և ի Փեքին ետ կանչուած էր իւր կառավարութեան կողմէ, Չինաստան մտնելուն պէս գլխատմամբ պատժուեր է։ Բայց կ'արժէ սպասել այս լուրին պաշտօնական հաստատման։ Զօր. Զէնկ-Քի-Թոնկ Ֆրանսացւոյ մը չափ տոգորեալ էր ֆրանսական ոգւով ու կրթութեամբ։ Քաջ ֆրանսերէն կը գրէր, կը յաճախէր ֆրանսական ընկերութիւններ, և փայլուն ներկայացուցիչն էր ծայրագոյն Արեւելեցւոյն՝ արեւմտեան քաղաքակրթութեամբ չպարեալ։ Կ'երեւի թէ իւր երկրին մէջ ոչ նուազ նախանձորդներ յարուցած էր։ Շուայլ կեանք մը կը վարէր Փարիզի մէջ, և շատ հաւանական է որ իդական մատ մ'ալ դանուի այս գաղտնիքին մէջ,—ինչպէս ամէն գաղտնիքի մէջ։

ԳԵՐՄԱՆ ԲԱՆԱԿ

Ֆրանսական բանակին հետեւակազօրաց թնդանօթներուն թուոյ կողմէ գերազանցութիւնը շատ հոգ կը պատճառէր Գերմանիոյ սպայակոյտին։ Ըստ նորագոյն տեղեկութեանց, սպայակոյտը կը պատրաստէ ծրագիր մը գերման բանակին հետեւակ թնդանօթաձիգ ոյժն աւելցնելու համար, և պէտք եղած վարկը պիտի խնդրուի Ռայխսթակէն։

ԵՐԲԵԱԿ ՆԻԶԱԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ռուտինի մարզիկին պահանջմամբ, Երբեակ Նիզակակցութեան նոր դաշնագրին մէջ յօդուած մը դրուեր է, որով Իտալիա իւր նիզակակցաց (Աւստրիոյ և Գերմանիոյ) միջամտութիւնը կրնայ խնդրել եթէ իրաց կացութիւնն ո՛և է փոփոխում կրէ Միջերկրականի մէջ, օրինակի համար եթէ Ափրիկէի հիւսիսային կողմերը տեղ մը ուզէ դրաւել Ֆրանսա։

ՌՈՒՍ ԲԱՆԱԿ

Զարն Ռ-ով մը ստորագրեց, որով կարեւոր փոփոխմունք կը մտնուին զինուորական օրէնքին մէջ։ Ըստ նոր օրէնքին, զէնք կրելու կարող ամէն մարդ Տէրութեան տրամադրութեան ներքեւ պիտի դտնուի մինչեւ 43 տարեկան։ Ժողովրդային կամ տեղային զինուորութիւնը (Զէմ.) երկու մասերէ բաղկացեալ է, որոց մին գործօն բանակին մէջ պիտի մտնէ, միւսը բերդերը պիտի պահպանէ։ Այս տեղային զինուորութեան վաստերն, ըստ նոր օրէնքին, պատերազմի պատրաստ պիտի լինին քսանօրեայ պայմանաժամու մէջ։ Ռուս լրագրաց խօսքին նայելով, պատերազմիժամանակ, ռուս բանակն, այսպէս կազմեալ, եռապատիկ աւելի զօրաւոր պիտի լինի քան ուրիշ բանակները։ Նոր օրէնքին տրամադրութեանց համեմատ, հանգստեան թոշակ վայելող սպայք ևս վերակազմեալ տեղային զինուորութեան մէջ պաշտօնի պիտի կոչուին։

—Փեթերսպուրկէ կը ծանուցուի թէ ռուս ոստիկան զինուորութեան վրայ կարեւոր յաւելմունք պիտի լինին ի մօտոյ։

Ի ՃԱՓՈՆ

Ճափոնի Դերագոյն Ատեանը ցկեանս բանտարկութեան դատապարտեց Զուտա Սուզօ անուն Ճափոնցին, որ օտարազգւոյ մը վրայ յարձակած էր վերջերս։ Ծանրագոյն պատիժն է այս զոր ճափոնական արդի օրէնքը կը տրամադրէ այդպիսի պարագայի մը մէջ։

ՏԱԳՆԱՊՆ Ի ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ

Թէև շատ տագնապալի վրճակ մը կ'անցունէ Փորթուկալ, բայց իւր վերականգնումն անյուսալի չէ։ Զի իւր պզտիկութեան հակառակ մեծ հարստութիւններ ունի փորթուկեզ ժողովուրդն։ Երկրին մէջ գտնուած հարստութիւնէն զատ, որ այս տագնապին մէջ այնքան չերեւիր, Փորթուկալ 110 միլիոն անգլ։ ոսկւոյ հարստութիւն ի կիր արկած ունի Պրազիլիոյ մէջ։ Փորթուկեզ ժողովուրդը գոհ չէ Պրազիլիոյ արդի Հանրապետութենէն, որ փոխանակութեան սակը 25 կամ 27 բէնսէն իջուց 16 բէնսի, որով ի Պրազիլիա գործածեալ փորթուկեզ դրամագլուխ արժէքը 33 առ 100 համեմատութեամբ կոտրեցաւ։ Փորթուկալի Հանրապետականք անգամ ո՛չ եւս կը համակրին Պրազիլիոյ Հանրապետութեան, զի նիւթապէս վնասուած են Պրազիլիոյ մէջ վարչական դրութեան այն հիմնական փոփոխումէն, և այս տեսակետով Փորթուկալի մէջ միապետութիւնն աւելի զօրացած է, և Փորթուկեզք փափաքող չեն իրենց Պրազիլացի եղբարց օրինակին հետեւելու։ Հանրապետական կառավարութեան Պրազիլիոյ մէջ հաստատուելէն ի վեր, Պրազիլիայէն ի Փորթուկալ ոսկի դալը դադրեցաւ, կամ շատ պակսեցաւ, բան մը որ ոչ նուազ օգնեց դրամական արդի տագնապն յառաջ բերելու Փորթուկալի մէջ։

ԻՆՔՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տէօ-Սէվռի գաւառին կողմէ Ֆրանսական Մերակոյսին անդամ Պ. Լէօ Էմէ, 54 տարեկան, ժամանակէ մ'ի վեր սրտի հիւանդութենէն տառապելով, և իւր վիճակին ծանրութիւնը չափազանցելով, անցեալ շաբթուն ինքնասպան եղաւ, իւր սենեկին դռնէն կախուելով։ Երբեմն դատաւոր և ընդհանուր դատախազ եղած է։

* * *

Օրուան «ընկերական դէպքը», Ֆրանսայի մէջ, Տիկին Վէյսի ինքնասպանութիւնն է, թէեւ այս դէպք տեղի ունեցաւ Օռանի մէջ, ի Ճէզայիր կամ Ալժէրի։

Երկէ համառօտիւ պատմեցինք այս դէպքն։ Տիկին Վէյս դուստրն էր ընկերական ծայրայեղ գաղափարներ տածող ռուս կնոջ մը, որ թշչկութիւն ուսած էր ֆրանսական վարժարանի մը մէջ։ Երբ Պ. Վէյս ամուսնացաւ, Օր. Ժանն Տանիլով (տիկին Վէյս) Ֆրանսական ջերմուկի քաղաքաց բարոյական թոյլ մթնոլորտին մէջ արդէն անշահ սկզբունքներ առած աղիկ մ'էր, որոյ մեծագոյն հրապոյրն առաքինութիւն չպիտի լինէր անշուշտ։ Քաջ ուսեալ, երաժիշտ, գեղարուեստասէր, բայց բարոյականի կողմէ անտարբեր, անհաւատ, չափազանց զգայուն, տիփասէր բնաւորութիւն մ'ուներ Օր. Ժանն Տանիլով։ Ճէզայիրի տաք կլիմայն ծայրայեղութեան տարաւ այս արդէն գէշ որամադիր բնաւորութիւն, եւ Պ. Ռոքի ազդեցութեան չկրցաւ տոկալ։ Ֆրանսական լրագիրք, նկարագրելով այս մոլի կնոջ բնաւորութիւնն, յոռի կրթութեան և յոռի միջավայրի զոհ մը կը նկատեն զայն։

* * *

Պ. Վէյս, պարկեշտ երիտասարդն զոր չարաչար խաբելէն ետեւ թունաւորելու երկարատեւ փորձեր բրած էր իւր կին, լսելով սորա ինքնասպանութիւնն, ըսաւ։ «Թշուառ կին։ եթէ միտքը դրած էր «ինքնասպան լինել, ինչո՞ւ համար ուզ«եր յառաջ շեղաւ, նախ քան իւր դատա«պարտութիւն, որոյ դէմ տխուր յիշա«տակը խնայած կը լինէր իւր զաւակաց»։

Ընդհանուր դատախազն ամենայն փութաջանութեամբ քննութիւն կը կատարէ, իմանալու համար թէ դատապարտեալ կինն ի՞նչպէս թոյն ձեռք ձգած էր։ Կ'երեւի թէ իւր թաշկինակը, կամ դէթ այն թաշկինակն որոյ մէջ պաշած էր թունաւորը, վերջին օրը դատարան երթալէն յառաջ յանձնած էր իւր բանտարկեալ ընկերուհիներէն միոյն, և երբ իւր վրան գլուխը խուզարկեցին, հագուստները փրեցին և սանտրեցին զինք իւր պահպանութիւնէ, դատապարտեալն իւր թաշկինակն ուղեց ընկերուհիէն, որ կը գտնուէր նոյն խցիկին մէջ, և պառկեցաւ, իւր բերանին վրայ բռնելով։ Այս պահուս աւասիկ թոյնը բերանը դրեր է, բայց կոկորդին մէջ մնացեր է, և բոլորովին կուլ տալու համար է եղեր որ ջուր խնդրեր է։

Ունկնդրութեան առաջին օրը, տիկին Վէյս չէր գիտեր թէ իւր այր ներած էր իրեն, և պիտի գա՞ր վկայութիւն տալ թէ ոչ։ Փաստաբանն այս բանը ծածկած էր իրմէ, չատ չխռովելու համար զինք։ Երբ Պ. Վէյս երեւցաւ դատարանին մէջ, բոլորովին սեւեր հագած, և պատրաստուեցաւ վկայութիւն տալ, տիկին Վէյս սաստիկ յուզուեցաւ, և թաշկինակը ձեռքը բռնելով բան մը փնտռեց մէջը։ Բայց իւր փաստաբան շուտով դ իտեց, և հարցուց «Ի՞նչ կը փնտռէք։» — «Բան չեմ փնտռեր։ ըսաւ, բայց չկրցաւ իւր դիտումն ի գործ դնել, որ էր նոյն պահուն իսկ կուլ տալ ահռելի թոյնը զոր վրան կը կրէր նեղեռնագատ Սատանին ներկայացած օրէն ի վեր։ Պ. Վէյս, կարգ մը լրագրաց չարամիտ զրոյցներն հերքելով, բացարձակ յայտարարեց թէ իւր կնոջ ապօրէն յարաբերութեանց ինք բոլորովին անտեղեակ էր և անոր անհաւատարմութեան և մարդասպանութեան փորձի կրկին ոճիրներուն ո՛չ երբեք ներած է և պիտի չներէ։ Այս յայտարարութեան վրայ տիկին Վէյս հակցաւ թէ փրկութիւն չի կար իրեն ո՛չ դատարանին առջեւ, ո՛չ հանրային կարծեաց առջեւ։

* * *

Տիկին Վէյսի մեծ մայրը թէեւ իւր թոռան ինքնասպանութիւնը լսելով չատ լացաւ, բայց շուտ մխիթարուեցաւ, ըսելով, «Իւր դատապարտութիւն չափազանց տխրեցուցած էր զիս։ Իւր մահ պիտի սիրուէ զիս։ Խեղճ Ժանն այլ ևս չպիտի տառապի։ Քաւեց ինչ որ գործեց։ Իւր զաւակաց գալով, հայրերէնին պարկեշտ մարդ է, պիտի հոգայ զիրենք»։

Մեծ մայրն ալ մահաւորժ է։

Այս սրտաշարժ դէպքին մէջ, մէ՛կ մարդ միայն կանգուն կը մնայ բարոյապէս և նիւթապէս, Պ. Վէյս։ Իւր պատուոյն և իւր կենաց դէմ դաւադրող երիտասարդն և երիտասարդուհին ինքնասպան եղան գացին։ Եւ Փարիզի լրագիրք կ'ըսեն թէ ամէն ոք կը խղճայ և կը հակակրի Պ. Վէյսի, և կը յարգէ զինք։

—✕ 26 ✕—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԲԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕԲԱՍԱՆ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԷՍՀԶՕՐ

ՄԱՍՆ Ա.ՈՒԱԶԻՆ

Ահագին բազմութիւն մը դռներուն առջեւ կը խռնուէր, և արհամարհելով արձաններն, խսկոյն նկարներու սրահը կ'ելնէր։ Արդէն, վեր եւած ատեանին, կը նայէին այն պատկերներուն որք ի տես դրուած էին սանդուղին պատերուն վրայ, ուր կը ձգեն մասնաւոր դասակարգն այն անդաստակի նկարիչներուն որք արտասովոր համեմատութիւններ ունեցող գործեր ղրկած են, կամ այնպիսի գործեր զորս չեն համարձակիր մերժել։ Քառակուսի սալօնին մէջ, խլրտող ու մռմռացող ամբոխ մը կուտակուած էր։ Նկարիչներ, այդ օրը մինչեւ իրիկուն գործի վրայ, իրենց փութաջանութեամբ, իրենց ձայնին հնչականութեամբ, իրենց ձեւերուն համարձակութեամբ ինքզինքնին կը ճանչցնէին։ Կը սկսէին բարեկամներ թեւերնուն բռնելով քաշել տանիլ նկարներու առջեւ զորս իրենց բազուկներով ցոյց կուտային, բացագանչութիւններով և արուեստէ հասկցողի ազդեցիկ դիմագծական արտայայտութիւններով։ Ամէն տեսակը կար հոն, ոմանք բարձրահասակ ու երկայն մազերով, գլուխնին դրած գորշ կամ սեւ կակուղ գլխարկներ, անբացատրելի ձեւերով, տանիքներու պէս լայն ու կլոր, դէպ ի վար ծռած եզերքներով որք ամբողջ իրանը կը հովանաւորեն։ Ուրիշներ կարճահասակ, գործունեայ, բարակուկ կամ կունտուլիկ, վիզերնին մետաքսէ թաշկինակներ կապած, թիկնոցակներ հագած կամ մանթերու (rapin) դասակարգին յատուկ եզական զգեստներու մէջ փաթթուած։

Կային հոն գեղազարդներու, թեթեւսոլիկներու, պուլվարի արուեստագէտներու դասը, տակադեմականները՝ շընորհքով հագուստ ու կուրծքերնին վարդաձեւ զարդեր դրած, ահագին կամ մանրադիտական՝ ըստ վայելչութեան եւ բարեձեւութեան վրայ իրենց ունեցած գաղափարին, միջին դասէ նկարիչներն՝ որոնց ընտանիքն եկած ու հայրը չրջապատած է իրր յաղթական պար մը։

Զորս հսկայ պատերուն վրայ, քառակուսի սալօնը դրուելու պատուոյն արժանացող նկարները կը շլացնէին ներս մտնողին աչքը երանգներու փայլովն ու չըրջանակներու փոփոխումովը, նոր գոյներու սաստկութեամբ մը, զոր ջղերն աւելի կը զօրացնէր, կուրացուցիչ՝ վերէն իջնող բուռն լուսոյն տակ։

Հանրապետութեան նախագահին կենդանագիրը դրան ճիշդ դէմը դրուած էր, մինչդեռ, ուրիշ պատի մը վրայ, ոսկի զարդերով, ջայլեամի փետուրներ կրող գլխարկով և կարմիր չուխայէ տաքատով զօրավար մը իրեն դրացի ունէր ուռենեաց տակ մերկամարմին յաւերժահարսեր և տիթորկի բռնուած նաւ մը կոհակի մը տակ գրեթէ ընկլուզեալ։ Հին ժամանակուան եպիսկոպոս մը որ իշխան մը կը բանադրէ, մեռած ժանտահարներով լի փողոց մը, և Տանթէի Ստուերը դժոխոց մէջ ճամբորդելու ելած, ուշադրութիւնը կը գրաւէին ու կը գերէին արտայայտութեան անդիմադրելի սաստկութեամբ մը։

Անսահման սալօնին մէջ դեռ կային ձիաւոր զօրաց յարձակումմ մը, անտառի մը մէջ հրացան արձակողներ, կովեր արօտի մը մէջ, անցեալ դարու երկու իշխաններ որք փողոցի մը անկիւնը կը մնամարտին, յիմար կին մը ճամբու մը սահմանագլխուն վրայ նստած, քահանայ մը որ օրհասականի մը հաղորդութիւն կուտայ, հնձողներ, գետակներ, արեւամուտք մը, լուսնազարդ գիշեր մը, նմայշներ վերջապէս բոլոր այն բաներէն զորս նկարիչները չինած են, կը չինեն և պիտի չինեն մինչեւ աշխարհիս վերջը։

Օլիվիէ, շրջապատուած անուանի պաշտօնակիցներու խումբով մը, ամենքն ալ անդամ գեղարուեստից Կաճառին և քընինիշ Ցանձնախմբին, անոնց հետ կարծիքներ կը փոխանակէր։ Նեղութիւն մը կը սեղմէր իր սիրտը, մտահոգութիւն մը իր ի տես դրուած գործին համար որուն յաջողութիւնը չէր զգար, հակառակ եղած ջերմագին շնորհաւորութեանց։

Դէպ առաջ նետուեցաւ։ Մոռթմէնի դքսուհին տեսած էր մտից դրան մէջ։

—Կոմսուհին դեռ չէ՞ իջեր, հարցուց նա։

—Զտեսայ։

—Պ. տը Միւզատիէ՞ն։

—Ան ալ չտեսայ։

—Խոստացած էր որ ժամը տասնին սանդուխին գլուխը պիտի գտնուէր և սրահներուն մէջ պիտի առաջնորդէր ինձ։

—Կուզէ՞ք որ անոր տեղը բռնեմ, դքսուհի։

—Ո՛չ, ո՛չ։ Բարեկամներնիդ պէտք ունին ձեզի։ Քիչ մը վերջը կը տեսնուինք, որովհետեւ կարծեմ մէկտեղ պիտի նախաճաշենք։

Միւզատիէ վազելով եկաւ։ Ըսաւ որ քանի մը վայրկեան արձաններուն տեղը կեցուցած էին զինքը և ներում խնդրեց, շնչասպառ եղած։

—Ասկից եկէք, ըսաւ դքսուհւոյն, ասկից, աջ կողմէն սկսինք։

Գլուխներու յորձանքի մը մէջ անհրեւութացած էին, երբ Կիլերաուա կոմսուհին, աղջիկը Թիւն առած, ներս մտաւ, աչքովն Օլիվիէ Պէթէնը փնտռելով։

Նկարիչը տեսաւ զանոնք, քովերնին գնաց, և բարեւելով,

— Աստուա՛ծ իմ, ինչպէս գեղեցիկ են, ըսաւ։ Իրաւցնէ Նանէթը չատ կ'աղորնայ կոր։ Ութ օրուան մէջ փոխուեր է։ Եւ իր գնող աչքով կը դիտէր զայն։

—Մարմնոյն գծերն աւելի փափուկ, աւելի բարեձեւ են հիմա, մորթին գոյնն աւելի փայլուն։ Ալ գրեթէ պզտիկ աղջիկ մը չէ։ և կը սկսի Բարիզուհի մը ըլլալ։

Բայց յանկարծ օրուան մեծ խնդրոյն վրայ բերաւ խօսքը։

—Այ կողմէն սկսինք, դքսուհւոյն հանդիպելու համար։

Կոմսուհին, նկարչութեան ամէն բաներէն հասկցող և նկար մը ի տես դնողի մը պէս մտահոգ, հարցուց։

—Ի՞նչ կայ չկայ։

—Սալօնն ազուր է այս անգամ։ Նշանաւոր Գոնա մը, երկու ընտիր Քառօլիս Տիւռան, սքանչելի Բիւվի տը Շավան մը, չատ զարմացնող, չատ նորագիւտ Ռոլ մը, Համով ծիծաղ մը, և չատ մը ուրիշներ ալ։ Գէշ օրներ, Բազէններ, Տիւէզներ, խել մը ազուր բաներ վերջապէս։

—Դո՞ւք ինչ ունիք, հարցուց կոմսուհին։

—Շնորհաւորութիւններ կ'ընեն ինձ, բայց ես գոհ չեմ։

—Դուք երբէք գոհ չէք ըլլար։

—Երբեմն կ'ըլլամ, բայց այսօր կարծեմ իրաւունք ունիմ։

—Ինչո՞ւ։

—Չեմ գիտեր։

—Երթանք նայինք։

Երբ հասան նկարին առջեւ — երկու պզտիկ գեղկուհիներ որք առուակի մը մէջ կը լողանան — խումբ մը մարդիկ կանգ առած զմայլմամբ կը նայէին։

Կոմսուհին զայս տեսնելով ուրախութիւն զգաց, և ցած ձայնով,

—Բայց չատ գողորիկ բան է, գոհար մըն է։ Ասկից աղէկ բան չէիք չինած։

Գէթէն մարմնոյն անոր կը կրթնէր, իր սէրն, իր երախտագիտութիւնն յայտնելով անոր ամէն մէկ բառին համար որ տանջանք մը կ'ամբէր, վերք մը կը դարմանէր։ Եւ հակիրճ պատճառաբանութիւններ կոմսուհւոյն միտքը կուգային համոզելու համար զայն թէ ինք իրաւունք ունէր, թէ իր բարիգուհւոյ ուշիմ աչքերովը լաւ կը տեսնէր ինք։ Նկարիչը կը մոռնար, իր վախերը փարատելու համար, որ տասերկու տարիէ ի վեր կը մեղադրէր անոր արուեստակութիւնները, գեղապաճոյճ փափկութիւնները, մթեալ զգացումները, նորաձեւութեան պիտակ նրբերանգութիւնները սիրէն, և ոչ երբէք արուեստը միայն, աշխարհիկ նախապաշարումները, գաղափարներէ, ձգտումներէ զերծ արուեստը։

Հեռացնելով զանոնք անկից, «չարունակենք» ըսաւ։ Եւ երկայն ատեն պըտրացուց սրահէ սրահ, նկարները ցոյց տալով, նիւթերը բացատրելով, երջանիկ՝ այն երկուքին մէջ տեղը, երջանիկ՝ անոնցմով։

Յանկարծ կոմսուհին հարցուց։

—Ժամը քանի՞ն է։

—Կէս օրը կէս ժամ անցեր է։

—Օ՛, երթանք չուտ նախաճաշելու։ Դքսուհին հիմա կ'սպասէ մեզի Լքտուայինի խանութն, ուր պատուիրեց որ տանիմ զձեզ, եթէ զիրար չգտնենք սրահներուն մէջ։

(Շարունակելի)

ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՅ ԱՐԵՒԵԼՔ

Աչխարհի վաղուան համար, բաց ի իւր սովորական նիւթերէ, կը պարունակէ նաեւ հետեւեալ յօդուածները.

ԱԶԳ. ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ (խմբագրական)
ՊՈԼՍԵՑԻ ՀԱՅ ԿԻՆԸ Մ. Ն.
Ի ԺԱՄՈՒ ՅՅԵԱԼ, ՄԵՐՁ Ի ՔԵԱՂԸՏԻԱՆԷ (Քերթուած) Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ
ԱՆՏԱՆՕԹ ԿԻՆԸ (Վէպ Բօլ Պուրժէի) Թարգմ. ԱՐՇԱԿ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
ՄԵՌՈՑ ԳԱՐՈՒՆԸ. ՈՒԽՏԱՒՈՐ
ՆԱՄԱԿ ԱՆԳԼԻԱՅԷ. Չեր-Խոան Ճամբորդութիւն մը Տէրպիշրի մէջ—Գեղեցիկ Հովիս—Ցեսարաններ Ճանուն վրայ—Մթնոլորի Ջերմութիւնը և այլ տեսարանք—«Քարացող աղբիւրներն»—Ինքնօգնութեան օրինակ մը. ԱՐՄԷՆ, ԳՆՈՒՆԻ
ԴԱՍԵՏԱՒԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՔԻԼԼԷՍԻ
ԱՍՏԻ ԱՆՏԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հայրը թէեւ չորեքշաբթի օրը կայսերական պալատ հրաւիրուած էր՝ ի պատիւ զանազան ազգաց հոգեւոր պետերուն տրուելիք հացկերոյթին ներկայ գրտնուելու, սակայն, ինչպէս երէկ ծանուցինք, Պէշիքթաշի հրդեհի լուրն առնելով՝ անդ փութացած էր եկեղեցւոյն ու վարժարանին ազատման գործին անձամբ հսկելու։

Պատրիարքարանի գործակատար Աբրահամ էֆֆէնտի Ֆրէնկեան նոյն օրը կայս. պալատ երթալով, ներքսմ խնդրած էր որ Ս. Պատրիարք Հայրն իրեն եղած հրաւէրին անձամբ չկարենալ պատասխանելու հարկին մէջ կը գտնուի՝ այս անակնկալ պատճառաւ։

Արդ, հրամանաւ Վեհ. Սուլթանին, Ն. Ամենապատուութիւն հրաւիրուած է այս աւուր Սելամլըքի հանդէսէն յետոյ կայս. պալատ երթալ։

Եկեղեցական երեսփոխանաց համամատականի միացած ընտրելի եկեղեցականաց ընտրութիւնն երէկ կատարուեցաւ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ ընդ հսկողութեամբ կրօնական ժողովոյ կողմէ կարգեալ յանձնաժողովին։

Ընդ ամենը 127 նամակներ ղրկուած էին, որոցմէ 86 ընտրողք մասնակցած էին քուէարկութեան։

Անցեալ անգամու քուէարկութեան պահուն համամատականի միացած էին

Դ. վիճակէն ։–։
1. Արժ. Եղիշէ Ա. քհ. Սէրէնեան » 42
2. » Վահան Ծ. վրդ. Ցակոբեան » 36
» Մովսէս Ծ. » Կէօմրիւկեան » 32
» Խորէն Ա. քհ. Փէշլիվանեան » 30

Ե. վիճակէն՝ ։–։
1. Արժ. Յովհաննէս քհ. Շահպազեան » 36
2. » Վահան » Գրիգորեան » 24

Քուէարկութիւնն որոշեալ ժամուն կատարուելով, Դ. վիճակէն երեսփոխան ընտրուեցան ։–։
1. Արժ. Մովսէս Ծ. վրդ. Կէօմրիւկեան » 54
2. » Վահան Ծ. » Ցակոբեան » 46

Ե. վիճակէն՝ ։–։
3. Արժ. Յովհաննէս քհ. Շահպազեան » 37

* * *

Եկեղեցական երեսփոխանաց ընտրութիւնն ամբողջացած ըլլալով, աւասիկ եկեղեցական երեսփոխանաց ընդհանուր ցանկը.

Ա. Վիճակ
1. Տ. Մկրտիչ Ս. Արք. Խրիմեան
2. Տ. Սիմէօն Ս. » Սէֆէրեան
3. Տ. Մելքիսեդէկ եպիս. Մուրատեան
4. Տ. Խաչատուր քհ. Գաբրիէլեան

Բ. Վիճակ
5. Տ. Խորէն Ս. Արքեպիս. Նար-Պէյ
6. Տ. Գրիգորիս Ս. Եպիս. Աւետիքեան
7. Տ. Գարեգին » » Սրուանձտեանց
8. Տ. Արիստակէս Աւագ քհ. Մամբրէեան

Գ. Վիճակ
9. Տ. Մատթէոս Ս. Եպիսկ. Իզմիրլեան
10. Տ. Ցակոբ Ծ. Վր. Ա. Փափազեան
11. Տ. Սահակ աւագ քհ. Տ. Սարգսեան
12. Տ. Յովհաննէս » Մկրտեան

Դ. Վիճակ
13. Տ. Գէորգ Ծ. Վ. Իւթիւճ. Պատ. փոխ.
14. Տ. Մովսէս » Կէօմրիւքճեան
15. Տ. Վահան » Ցակոբեան
16. Տ. Յովհաննէս Ծ. Վ. Արշարունի

Ե. Վիճակ
17. Տ. Գարեգին Ծ. Վ. Թաթարեան
18. Տ. Գաբրիէլ աւագ քհ. Խանճեան
19. Տ. Արիստակէս քհ. Ճիզմէճեան
20. Տ. Յովհաննէս » Շահպազեան

Քէօթահիայէն կեդրոնական երեսփոխան ընտրուած է Զէնոբ էֆէնտի Տէրոյենց։

Ազգային Վարչութիւնը՝ Տնտեսական Խորհրդոյ մէջ տեղեկագրէն իմանալով որ Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդն իւր պաշտօնի մէջ թերացած և Վարչութեան հրամանաց անսաստած է, ուր որ միջոց տուած է նոյն թաղական խորհրդոյ՝ ինքզինքն արդարացնելու համար, Վարչութիւնը միանդամայն առժամեայ թաղական խորհրդոյ մը յանձնած է նոյն եկեղեցւոյ ժամակարարութիւնը։

Երիտասարդ մը պատրաստ է մասնաւորաց անգլիերէն դաս աւանդել. փափաքողք կրնան դիմել խմբագրութեանս։
385 2—5

Բերայի Նարեկեան վարժարանին համար հմուտ մանկավարժ մը կուզուի։ Դիմել յիշեալ վարժարանի տեսչութեան։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ

ՎԵՆԵՏԿՈՅ

1. ԲԱՌԳԻՐՔ աբբահայրոյ և էջմիածնոյ և էջեցի դպրոցականաց յօրինեալ ի Հ. Մանուէլ Վ. Քաջունի ի Մխիթարեան միաբանութենէ, հատոր Ա. որ կը հանի Lytte բառը. չքեղազարդ եալ 627 մեւովք։ Բաժանորդագին է երկու հատորին ի միասին՝ 50 ֆր.։

ԱԳԱՔԱՆԳԵՂՈՍ և իւր քաղաքական գաղափարքն, քննադատութիւն Հ. Բարսեղ Վ. Սարգիսեանի։ Լրջօրէն գրուած և ժամանակիս պահանջը լեցնող ծանրակշիռ երկասիրութիւն մ'է։ Հեղինակը գոհացուցիչ կերպով ուսումնասիրած և լուծած է Ագաթանգեղայ բնագրի, թարգմանութեանց և խմբագրութեանց խնդիրներու հետ՝ նաեւ ուրիշ կարեւոր կէտեր եւս, այսինքն է դիցաբանութիւն, պատմութիւն, աշխարհագրութիւն և այլն։ Գինն է 6 ֆր.։

ՆՈՐ ՏԱՐԲԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ի պէտս ազգային վարժարանաց, աշխատասիրեաց Հ. Պալտոյ Վ. Գաֆիթան։ Մաքուր և ընտիր տպագրութիւն մ'է դիւրհասկանալի լեզուով և նոր ոճով գրուած։ Գինն է 2 ½ ֆր.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՂԱՓՐՈՒԹԻՒՆ, ըստ գրութեան Փ. Ռ. Կապելպէրկերի, յարմարեալ ի Հ. Աթանասէ Տիրոյեան։ Գինն է 2 ½ ֆր.։

Գրասենեակ Մխիթարեանց
Ղալաթիա, Սեղրոս խան Թիւ 3։ 4—5

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն և Արտաքին գործոց Վեհ. նախարարն երէկ պահ մը խորհրդակցեցան կարեւոր խնդրոց վրայ։

—Ոստիկանութեան նախարար Նազըմ պէյ երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ

Օսմ. Կայս. Պանքայի ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ երէկ իրիկուն Փարիզի ճամբով Լոնտոն ուղեւորեցաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

Սըր Էտկար Վինսընդ մեկնելէ առաջ կայս. պալատ երթալով, իւր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց և արժանացաւ կայսերական մեծարանաց։

ԱԶԴԱՐԱՐԱԳԻՐ

Տպագրական Տեսչութեան

Թէրգիմանը Հոֆէֆոր լրագիրն այս անգամ եւս օրինաց հակառակը գործելու համարձակած ըլլալով, կ'ազդարարուի իրեն որ եթէ անգամ մը եւս կրկնէ, դադրման պիտի դատապարտուի։

23 մայիս 1307

ՀԱՆԴԻՍ ԹԼՓԱՏՈՒԹԵԱՆ

Թլփատութեան հանդէսներն, որք այս երկուշաբթի օր պիտի աւարտէին, կայս. հրամանաւ մինչեւ երէկ տեւեցին և երէկ իրիկուն աւարտեցան, որովհետեւ Վեհ. Սուլթանը տեղեկանալով որ տակաւին թլփատուելիք տղաքներ կան, հրամայած էր երեք օր եւս երկարել այդ հանդէսները։ Ութ օրուան մէջ այլ և այլ տեղեր թլփատեալ տղայոց թիւը տասը հազարն անցած է։

Պ. ՍԹԷՖԷՆ

Գերմանիոյ թագաւորական նախարար Պ. Մօրիս Սթէֆէն նախընթաց իրիկուն մայրաքաղաքս հասաւ։ Գերմանական դեսպան պարոն տը Բատովիձ Սիրքէճիի կայարանը գնաց և դիմաւորեց զնա։ Անատոլուի երկաթուղեաց անօրէն Պ. Օթօ Քիւլմանի հրաւիրանօք՝ գերմանական դեսպանն և Պ. Սթէֆէն երկ առաւօտ յատուկ կառախումբով Պիլէճիկ ուղեւորեցան։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ

Սոպահ կիմանայ թէ ի Պոլիս Պահճէ Գարու Անանիատի խանին մէջ հաստատեալ Իսաք Սինի անուն հրեայ գոմի իոնճի մը մնանկացած է 5000 ոսկի պտրքով։ Ասոր ետրոպացի պահանջատերք մայրաքաղաքս գալով իրենց իրաւանց պաշտպանութիւնը յանձնած են փաստաբան Պ. Միլցցիի։ Փաստաբան Թէվֆիք պէյ եւս մնանկացելոյն փոխանորդ կարգուած է։

ՊԷՇԻՔԹԱՇԻ ՀՐԴԵՀԸ

Պէշիքթաշի հրդեհի պահուն ջրհանկիր զօրաց հաղարապետ Ռզի պէյ և հարիւրապետ Մուսթաֆա էֆէնտի մեծ ջանքերով օգտատած են կին մը, որ բոցերուն մէջ շուարած մնացած էր։

Կայս. պալատական բժիշկներէն դերվիշ պաշա եւսուֆ Զէքի պէյ հրդեհի վայրը փութալով անմիջական դարմաններ ըրած է վիրաւորելոց և վախնալով մարդոցերուն։

Հրդեհի պահուն այրած տան մը փլատակաց ներքեւէն կնոջ մը դիակը գտնուած է։ Անկանոն ջրհանկիրներէ մի քանին եւս վիրաւորուած են։

ՍԻՆԷՔԼԻԻ ԱՐԿԱԾԸ

Սինէքլիի արկածի պահուն աւազակաց կողմէ առեւանգեալ չորս դերմանացւոց մասին տակաւին ոչ է տեղեկութիւն առնուած չէ կառավարական պաշտօնատանց կողմէ։ Բումէլիի երկաթուղեաց ընկերութիւնն անընդհատ հեռագրաւ կը հաղորդակցի երկաթուղւոյ գծին վրայ գտնուած կայարաններուն հետ։ Մինչեւ երէկ իրիկուն զանազան կայարաններէ հասած հեռագրերու համաձայն, որ և է տեղեկութիւն չէ առնուած ո՛չ աւազակաց ձեռքը գրտնուող դերմանացիներէն և ո՛չ ալ դերմանացի Պ. Մորիս Իզրայէլէն, որ փրկանքն առնլով գնացած էր աւազակները գտնելու։ Պ. Մորիս Իզրայէլի, Ռիզէէն դէպ ի Սթրանճաի լեռներն ուղեւորելէն ի վեր իրմէն բնաւ տեղեկութիւն առնուած չէ թէ ո՛ւր կը գտնուի։

Պ. Մորիս Իզրայէլ փրկանքը տարած է ընկերակցութեամբ գերմանական դեսպանատան ու աւտորիական հիւպատոսարանի պաշտօնեայներէն երկու անձանց և 18 հեծեալ ոստիկանաց։ Փրկանքի գումարը ղրկուած է Օսմ. կայս. Պանքայի Ֆիլիպպէյի մասնաճիւղէն։

Աւազակներն ուղեւորաց ոսկի ժամացոյցները միայն առեր են, իբր երեսուն հատ. իսկ արծաթ ժամացոյց ունեցողներն իբրեւ աղքատ համարելով, ասոնցմէ բան մը առած չեն։

Աւազակներն առեւանգեր են նաև Պոլսեցի Թէվիսթոքլի Սթրատիատիս անուն վաճառական մը, սակայն տեսնելով որ հիւանդոտ է և չպիտի կրնայ իրենց հետ քալել, յետոյ թող տուեր են։ Առեւանգեալ ուրիշ ուղեւոր մ'ալ ճամբան հիւանդանալով մէկ ու կէս ժամ ճամբայ քալելէ յետոյ ազատ արձակուեր է։

Կառախումբի պաշտօնեայներէն Եորկի՝ աւազակաց կողմէ գանակոծուած ըլլալով տակաւին հիւանդ է։

Երէկ իրիկուն Սիրքէճիէն մեկնող կառախումբով հեծեալ տան և ինը ոստիկան - զինուորք Ադրիանուպոլիս ղրկուեցան դեր-Հազարապետ Իպրահիմ աղայի հրամանատարութեամբ։ Ասոնք Ադրիանուպոլսէն մայրաքաղաքս եկող կառախումբով ատ պիտի վերադառնան։

Սինէքլիի արկածէն չորս օր առաջ աւազակաց պետն՝ Ալթանատ՝ Արեւելեան Բումէլիի սահմանագլուխն անցած պահուն տեսնուեր է պուլկար երկրագործի մը կողմէ, որ պահանջեցին իմաց տուեր է և պահականոցին կողմէ պարպուած հրաձգեներէն Ալթանայի ուղղը թեւթեւապէս վիրաւորուեր է։

Սինէքլիի ցաւալի արկածը Վիէննայի ու Հունգարիոյ մէջ իմացուելով թէեւ ի սկզբան բաւական յուզում պատճառեր է, սակայն Պ. Բարաբոռի կողմէ հրատարակեալ մէկ յօդուածն, որով իրաց ճշմարիտ վիճակը պարզած էր, հանդարտեցուցեր է հանրութեան մտքերը։

ՏԱՐԲԻՇԷՖԱԴԱ

Ֆրանսական կառավարութիւնը՝ հեռագրական և թղթատարական վերատեսչութեան մասնագէտ խորհրդական և Տարբիշշէֆադա վարժարանին հեռագրական ուսուցիչ Էմիլ Լաքոան էֆէնտիի միջոցաւ հեռագրական այլ և այլ գործիներ նուիրած է Տարբիշշէֆադա վարժարանին, հեռագրական արուեստին ուսուցման համար։ Կայս. Իրատէ մը եւս արտօնած է որ այդ նուէրներ ընդունուին նոյն վարժարանին մէջ։

ԴԱՇՏԱՑԻՆ ՀԱՆԴԻՍ

Երէկ եւս Սուլթանիէ վարժարանի ուսուցչաց ու աշակերտաց հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի Բեպաղրտխանէ։ Առաւօտեան ժամ 12ին ուսուցիչք և աշակերտք, առաջնորդութեամբ Թնդանօթարանի զինուորական նուագածուաց խումբին, Բեպաղրտխանէ դնացին ոմանք հետիոտն և ոմանք կառքերով։ Երբ անդ ժամանեցին նուագածուաց խումբը բարեւի եղանակը նուագեց և բոլոր ներկայք «Բաւիշահըմ չօք եաշա» աղաղակեցին, յետ որոյ աշակերտք մինչեւ ճաշի ժամանակ զբօսանքներ կատարեցին և մարմնամարզի փորձեր ըրին։ Ճաշէն յետոյ աշակերտք ու ուսուցիչք կայս. քէօշկին մօտ դանուած շէնքը փոխադրուեցան նոյն պահուն ծագած փոթորկին և տեղացող անձրեւին դէմ պատսպարուելու համար։ Օդը բացուելէն յետոյ կրկին, անդամ դուրս ելան և մինչեւ ժամ 9 զբօսնէլ վերջը իրիկուան ճաշն ըրին, յետ որոյ վարժարանի աշակերտներէ մին բանաիօսումիւնի մը ընելով, բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին։ Յաւարտ բանախօսութեան ներկայք «Բաւիշահըմ չօք եաշա» աղաղակեցին և յետոյ առաջնորդութեամբ նուագածուաց խումբին վարժարան վերադարձան։

Սեղանի պահուն Վեհ. Սուլթանի լուսանկարչապետ Ապտուլլահ եղբարք բոլոր ներկայից լուսանկարները հանեցին, Ն. Վեհափառութեան մատուցանելու համար։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՓՈԹՈՐԻԿ

Երէկ միջօրէին մայրաքաղաքիս մէջ յանկարծակի փոթորիկ մը ծագեցաւ հարաւային սաստկաշունչ հողմով մը և յետոյ անձրեւ տեղալ սկսաւ, որ պահ մը ընդհատուելէ վերջը վերսկսաւ և տեւեց մինչեւ գիշեր։ Փոթորկի պատճառն Ֆաթիհի, Էյուպի, Խարիզէ Քարուի և Սկիւտարի կողմերը նոճիներ արմատախիլ եղան։ Եղանքարանի առջեւ նաւակ մը խորտակուեցաւ, սակայն մէջը գտնուած երկու նաւավարք ազատուեցան։ Ուրիշ փոքր դէպքեր եւս պատահեցան։ Գրզդուլէի առջեւ եւս նաւակ մը, յորում կը գտնուէին երկուայր և երկու կին, ընկղմելու վրայ էր երբ Շիրքէթի 15 թիւ շոգենաւն, որ նոյն պահուն անկից կ'անցնէր, ազատեց զանոնք։

ՌՈՏՈՍԹՈՅԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռոտոսթոյէն այս առաւօտ եկող ուղեւորք կը պատմեն թէ երէկուան փոթորիկն, որուն յաջորդած է յորդահոս անձրեւ մը, մեծամեծ վնասներ պատճառեր է անդ։ Ամբողջ դաշտերն ու արօտներն ողողուեր են և հունձքերն, որք այս տարի նմանը չտեսնուած եղանակաւ առատ էին, բոլորովին ոչնչացեր են։ Ողողմանց պահուն մարդու և անասնոց կորուստներ ալ պատահած են։

Ռոտոսթոյի երեւելիներէն Հաճի Գէորգ աղա Վարդերեսեան՝ նաւակով Պանտոս գիւղը գնացած պահուն փոթորիկի բռնուելով Զիֆթէ Սեյիւտներու առջեւ նաւակն ընկղմեր և Հաճի Գէորգ աղա ու երեք նաւավարք խնդուեր են։ Ասոնց դիակները տակաւին գտնուած չեն։

Պրուսայի կուսակալ Վեհմ. Մահմուտ փաշա երկուշաբթի օրը ճանբայ պիտի ելնէ անտի, քննական պտոյտ մը կատարելու համար Երթողուլի, Բէօթահիոյ և Գարահիսարի գաւառակաց մէջ։

— Վախճանեալ Ահմէտ Վէֆիզ փաշայի Թէրլիքէին կարգադրութիւնն յանձնուեր է Արտաքին գործոց Նախարարութեան Մեքթուպճի Միւիր պէյի։

— Երկուշաբթի օրը, Իզմիրի և Քօրտէլիսի միջեւ, ծովեզրէն դիակ մը գտնուեր է որ սրճարանի սպասաւորի մըն է Թրեանտաֆիլի անուն։ Յայտնուած չէ թէ այս մահ անձնասպանութե՞ն, ոճրի՞ մը թէ արկածի մը հետեւանք է։

— Ցոյն լրագիրք կը ծանուցանեն թէ նախկին Պատրիարք Տ. Յովակիմ Գ. որ Այնորոյ կը գտնուի, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարեր է ի յիշատակ Խրիսթոֆորիտի էֆէնտիի, որ իւր մտերիմ բարեբարեկամն էր և որուն մահը խոր տպաւորութիւն ձգեր է իր վրայ։

— Կայս. Իրատէ մը հրամայած է թարմ պատուաստի պատրաստութեան համար մասնաւոր շէնք մը շինել, որուն շինութեան ծախքը պիտի վճարուի թաղապետութեանց անտուկներուն կողմէ։

— Պէրութի երեւելիք հեռագիր մը ուղղելով ի կայս. պալատ իրենց երախտագիտութիւնը յայտնած են կայսերական այն շնորհաց համար, որով նոյն տեղացի Հասան Պիհէմ էֆէնտիի մեծաշնորհ տրուած էր Պէրութի ի Դամասկոս չոգեշարժ թրամուէյի գիծ մը հաստատելու։

— Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնը նկատելով որ Կէյլպէէի կամուրջն, որուն վրայէն կանցնի ասիական երկաթուղւոյ կառախումբը, փլչելու վտանգ կսպառնայ, գրած է ընկերութեան՝ պէտք եղածն ի գործ դնել, գիտնալով որ եթէ ապագային որ և է արկած պատահի ընկերութիւնը խստիւ պատասխանատու պիտի ճանչցուի։

— Եղեռնադատ ատեան երէկ իրացակայութեան մահուան դատապարտեց Հասան և Ուզուն Հասան անուն երկու մարդիկ, որք Քիւշիւկ Զէքմէճէի մէջ Գոճա Մուսթաֆա անուն մարդ մը սպաննած էին կացինով։

— Նոյն ատեանն երէկ դատեց Քիւշիւք Զէքմէճէի Նիքոս գիւղացի 19 տարեկան Սթավրի անուն հովիւ մը որ վեց տարեկան աղջկան մը պատիւը բռնաբարած էր։ Սթավրի դատապարտուեցաւ երեք տարուան չղթայակապ աշխատութեան և երեսուն ոսկւոյ վճարման, որ աղջկան պիտի տրուի։

—Գատգիւղի մէջ օդային կաղի գործարան մը հաստատելու համար ընկերութիւն մը արտօնութիւն խնդրած և բաղաքապետութիւնն որոշած է մեծաշնորհն և շինութեան վերաբերեալ յանձնառագիրն ու պայմանագիրը։ Այս խնդրոյ վերաբերեալ գրութեանց քննութիւնը յանձնուած է Պետական Խորհուրդին, որ բարեփոխումներ առաջարկած և որոշած է այս մասին խնդրարկուին կարծիքն առնուլ։

—Ըստ տեղեկութեանց Թաշլէի, Պետական Խորհրդոյ նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազ Շէմսլ պէյի պաշտօն յանձնուած է քննել Գոնեաի Գորտուր գաւառի կառավարչին դէմ եղած բողոքները։ Շէմսլ պէյ հարկ եղած հրահանգն ստանալով երէկ Գորտուր ուղեւորեցաւ։

—Երեք չորս օր առաջ Մաքրիգիւղի նաւամատոյցէն մարդու դիակ մը գտնուած և յետ քննութեան հաստատուած է թէ այդ դիակ Պասմախանէի մէջ աշխատող Սարգիս անուն Սեբաստացի հայու մ'է։ Դիակը Ոստիկանութեան Դուռը ղրկուած է հասկցուելու համար թէ մահուան պատճառն ի՞նչ է։

— Սամսոն-Սեբաստիա երկաթուղւոյ գծին արտօնատէր Պ. Մաքար Երէկ իրիկուն Պրուսէյ ուղեւորեցաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

— Երէկ Պոլսոյ մաքսատան առջեւ շոգենաւ մը մավուանայի մը զարկաւ և մավուանն, որ ապրանք բեռցած էր ընկղմեցաւ։ Մարդու կորուստ պատահած չէ։

—Դրամատեարց խումբ մը մենաշնորհ պիտի խնդրէ Կէլիպոլուէն մինչեւ Ադրիանուպոլիս շոգեշարժ թրամուէյի գիծ մը հաստատելու համար։ Դրամատեարց խումբը հարկ եղած քարտէսներն և այլն պատրաստելու վրայ է և ի մօտոյ Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան դիմելով, մենաշնորհ պիտի խնդրէ։

ԱԶԴ

Պ. Քալֆօբուլօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ՝ իրենց նորաձեւութեան վաճառանոցը փոխադրած են ի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 345, Պոն-Մարշէի դիմաց։ Այս առթիւ ամեն տեսակ նիւթոց վրայ կարեւոր զեղչեր կատարուած են։
2—25

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Հասոյթ ոսկի գրամով

1891 Մայիս 1էն մինչեւ 31

	Օրական	Ամսական
Պէշիքթաշի գիծ	6,966.89	215,973.50
Աքսէրայի »	6,425.54	1 9,191.75
Շիշլիի »	6,890.16	213,595.—

Կ. Պոլիս, 4 Յունիս 1891
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ա Զ Դ

Ս. Փրկչի Ազգային Հիւանդանոցի հաստատութեան հին շէնքին էնքաղէն եղած, էրէրդ, էրէ-ոտ, վերնէմ, ոստրոյ դռներ, եւայլն ի վաճառ հանուած ըլլալով, գնել փափաքողք պարտին դիմել առ ներքին Տնօրէնութիւնն և տեղեկանալ պայմանաց։

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԷԶՈՒԻ
2500 Հրահանգներով
Ի պէտս Նախկրթարանի Բաշկրդոյն կարգոց
Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԵՏԵՒՈՂՈՒԹԵԱՄԲ Լ. ԼԸՔԼԷՐԻ
Աշխատասիրեաց
Ա. ՊԻՊԷՌՃԵԱՆ

Ֆրանսերէն լեզուի այն գործնական քերականութիւնը կը պարունակէ ֆրանսերէն լեզուին ութ մասունք բանին, անկանոն բայից մանրամասն ցուցակ մը եւ համաձայնութեան ամէնէն հիմնական կանոնք, ուսնելով իրենց յարակից, բազմաթիւ գործնական հրահանգներ ի վարժութիւն աշակերտաց։

Սոյն համառօտ այլ ամփոփ դասագիրքն նախկրթարանի բարձրագոյն կարգերու իսկ յարմար է եւ դիմն հանաւակ իւր պարունակութեան եւ մաքուր տպագրութեան, ուժն է։

Կը վաճառի կազմուած 5 դրշ. գրոշոց համար գոհացուցիչ զ'դշ կ'ըլլաւ։

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով, կեդրոնատեղինէ Պազը-Ալի շատոնէ, թիւ 1[illegible], Կ. Բանական գրատուն։ 1164 —10

ՀԵՒԱՏԻՍԱԼՈՒՊԷ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՅՈՒՆԻՍ 4 ԹՈՒԱԿԱՆԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սեղանաւոր Պ. Ժուան, գլխաւոր կազմակերպիչն Ֆրանսական արուեստական-դիսին Մոսկուայի, անհետ եղաւ մի քանի օրէ ի վեր, քանի մը միլիոն Ֆրանքի բաց թողլով։

—Փիւրոյի զինագործարանին պաշտօնեայ Ֆաուլէր ձերբակալեցաւ Մէլինիդի գործին պատճառաւ։ Կարեւոր թուղթեր և յատակագիծեր հաղորդեր է Արմաթրոնկի ներկայացուցիչ Պ. Թրիփոնէի։ Խոստովանեցաւ, բայց ըսաւ թէ հարստանալու նպատակաւ չէր, այլ զի չէր կրնար Պ. Թրիփոնէի նման սպայի մը զրպարտ այդպիսի ծանօթութիւններ։

—Երեսփ. Ժողովն որոշեց զի օրն տասներկու ժամէ աւելի չաշխատին փոխադրութեան ընկերութեանց (հանրակառք, երկաթուղի, թրամուէյ) պաշտօնեայք և գործաւորք։

—Փարիզի Քաղաքային Խորհուրդն երեքի դէմ 48 ձայնիւ պարտաւանաց քուէ տուաւ Սէնի (Փարիզի և շրջակայից) կառավարչին դէմ, հանրակառաց խնդրոյն ժամանակ Փարիզէ բացակայ մնալու և խնդրոյն լուծումը դիմամբ յապաղեցնելուն համար։

ՀՐԻԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ, պատասխանելով այն հարցման թէ Հրէից հալածանքին նկատմամբ ոչ է ձեռնարկ մը պիտի ընէ՞ կառավարութիւնը, Ռուտինի մարքիզն յայտարարեց թէ իտալիան կառավարութիւնը չի կրնար միջամտել ուրիշ տէրութեանց ներքին գործերուն։ Բայց եթէ իւր կարծիքն հարցուի, կ'ըսէ թէ կրօնային ներողամտութեամբ չարժիլ անհրաժեշտ է։

ՓՈԹՈՐԻԿ ՑԵՒՐՈՊԱ

Բէօլնէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ կայծակ ինկաւ ուժանակի գործարանին վրայ Իշլէպուշ, Սոլինկէնի գաւառին մէջ։ Գործուած աւերման չափը ճանչցուած չէ դեռ։ Երեք անձինք մեռան, ուրիշներ ալ վիրաւորեցան։

—Սաստիկ մրրիկ ի Թուրինօ, ուր շատ տուներ փան քաղաքին հարաւակողման հովտին մէջ։ Ինն անձինք մեռան, ուրիշներ ալ վիրաւորեցան։

ՁԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պելճիոյ պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ Գերմանիոյ և Քոնկոյի պետութեան միջեւ կնքեալ դաշնագիրն վասն փոխադարձ յանձնման չարագործաց։

—Ցոնսաստանի նախորդ վարչապետ Պ. Թրիքբուիս, որ մինչեւ հեւսմուտ է իւր նախորդ պաշտօնին անցնելու, ի մօտոյ ճամբորդութիւն մը պիտի ընէ եղեր Պելկրատ, Սոֆիա և Պուքրէշ, պալքանեան Պետութեանց գլխաւոր ներկայացուցչաց հետ տեսակցելու համար։

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՅԻՆ

Անգլիոյ Պանքային երէկ հրատարակեալ շաբաթական հաշուեկշիռն հետեւեալ տարբերութիւնները կը ցուցնէ՝ բաղդատմամբ նախորդ շաբթուն.

Մետաղադրամին վրայ աւելցած է մէկ միլիոն 964 հազար ոսկի։

Պանքնոտներու պահեստին վրայ աւելցած է ինն միլիոն 137 հազար ոսկի։

Փոխանակագրաց եւ առեւտրական թղթոց հաշուոյն վրայ աւելցած է մէկ միլիոն 653 հազար ոսկի։

Այս հանգամանաց մէջ, Անգլիոյ Պանքային դիրքը բարւոքած է, քանի որ իւր պահեստը այժմ այնպէս կը համեմատուի իւր յանձնառութեանց ինչպէս 44 [illegible]/[illegible] կը համեմատի առ 100։

* * *

Այս նպաստաւոր կացութեան առջեւ, Անգլիոյ Պանքային Տնօրէն Խորհրդոյն երեկ նստին մէջ, զեղչի սակն 100ին 5էն 4ի իջաւ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԳԻՐՈՅ

Ղալաթիա 24 Մայիս

ԸՆԹԱՑԵՍ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԱՑ	
3 տոկոս Լանդայի վրայ	109 5/8
3 » Բարլի »	23
Օտարներու Փոխանակագիր	
Նրեկ երկու գրշ. (Մէյ մը 6ին)	20 04
Թէրմի մէջ	— —
Ամսաւոր բաղդատութիւն	20 03 1/2
Նոր տոմս	20 03
Թանկագին Օտարներէ երեկ երեկոյ	79 22
» » ժամ 5ին	79 27
ԸՆԹԱՑԵՍ ԳՐԱՄԱԳԻՐ	
Փոխառութիւն Սերի	42 1/4
» »	22 3/4
» C.	20 03 1/2
ԲԱՆԿԵՐՈՒՆ	
Լոնդրէի գնեցեալ	Ազատ. Լիր 5 5
Գնեցեալ	» » 9 5
Կանգ տալ Գնեցեալ	» » 5 36
Կանգ տալ և վարկ	» » 4 33
Ոսկի	» » 15 8
[illegible]	» » 575 —
[illegible]	» 71 3/4
Ռամանէանցի Լավիճանի	» » 150
ԸՆԹԱՑԻ ԳՈՅԱՊԵՏ	
[illegible] ոսկի	հազ. 100
20 Ֆրանքանոց	» ... 87 20
Անգլիական ոսկի	» ... 110 16
Մարը (Գերմանական ոսկի)	» ... 107 30
Իմպերիալ	» ... 90
Բրլանդ	» ... 51 15
[illegible]	» ... 7 71
[illegible] (մարը)	» ... 108 2
Հինգնոց	» ... 103
Մեթալիք	» ... 101
Թաղիք	» ... 19 20
Տոկոս Վալաքիոյ Մոլդաւիոյ	» ... 7

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԳՈՐՍԱ

Բարիզ, 4 Յունիս, ժամ 3 վայր. 15 երեկոյ

[illegible] 3 %	95 47 1/2
» 4 1/2 %	104 92
Օսմանեան գրաւեալ [illegible]	18 37
Օսմանեան երկաթուղի	71 37
» Բիժիի բաժնեթուղթ	345

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 4 Յունիս, ժ. 4 ի. 35 երեկո

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 42
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.	18 35
Օսմանեան երկաթուղի	71 50
Օմ. Ութժ	346 35
Բրիտիշ Թիւրք	412 50
Օմ. Պաքս. ազէթաւղի	452 50
Պանք Օթոման	580 —
Ռիո Թէնթօ	563 75
Սուէզեթէ մէնէրալ	— —

Դիմերը հաստատ կը բանուին։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

31ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՅԱԶԳ. ՀԻԱՆԴԱՆՈՑԻ Ս. ՓՐԿՉԻ

ՄԱՅԻՍ 26. ԿԻՐԱԿԻ

Ազգ. Սահմանադրութեան 31րդ Տարեդարձի հանդէսն ըստ սովորութեան պիտի կատարի Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի Հաստատութեան հանդիսակաց պարտիզին մէջ, որ այս տարի նախընթաց տարիներէ աւելի չքեղ և գուարճալի երեւոյթ մը ստացած է հովանաւոր ծառուղիներովն և ուրիշ պատրաստութիւններով, ուր իւրաքանչիւր ոք մտնելու համար պարտի ՀԱՐԻՒՐ ՓԱՐԱ մուտք վճարել։

Մասնախումբն հինգ դրուշնոց տոմսեր շրջաբերութեան հանած ըլլալով, սոյն տոմսերէն ի ձեռին ունեցողն ազատ պիտի ըլլայ մուտք վճարելէ։

Մասնախումբը պատիւ ունի ծանուցանել Ազգին թէ՝ հանդիսին չքեղութեան և ժողովրդեան, մանաւանդ ընտանեաց հանգստեան և անդորրութեան համար ամէն կարեւոր միջոցներ կանխաւ ի գործ դրած է, այնպէս որ ժողովուրդն ըստ ամենայնի գոհ պիտի ըլլայ։

Գերապատիւ Տ. Գրիգորիս Ս. Եպիսկոպոս Ալէքսեան Կիւրակէ առաւօտ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Ազգ. Հիւանդանոցի եկեղեցւոյն մէջ ի ժամ 12։

Յետ աւարտման Ս. Եկեղեցւոյ, Գեր. պատարագիչ Սրբազանն՝ մեր Վեհափառ ՍՈՒԼԹԱՆ ԱԳՕ. ԻԻԼ. ՀԱՄԻԴ Բ. Կայսեր, Օսմանեան Մեծազօր Կայսրութեան և լուսամիտ Նախարարաց, ինչպէս նաեւ Ազգային Բարերարաց բարօրութեան և թանկագին յիշատակին համար գոհաբանական աղօթքներ պիտի մատուցանէ։

Ճաշը պիտի սկսի ճիշդ ժամը 4ին, Հիւանդանոցի հանդիսական պարտիզին մէջ, որուն պիտի նախագահէ Ամենապատիւ Տ. Խորէն Սրբազան Պատրիարք Հայրը։ Սեղանը պիտի տեւէ մէկ ժամ, բարեմաղթութիւնք կարգադիր Մասնախմբի որոշեալ անդամոց կողմանէ պիտի կատարուին։ Առաջին սեղանը պիտի ընդունուին եկեղեցական Ս. Հարք, Ազգ. պաշտօնատարք և ընտանիք ունեցող ազգայինք (*)։ Նուագածուց ընտիր խումբ մը առաջնորդութեամբ Պ. Թոնիի ժամանակ ժամանակ պիտի նուագէ ըստ կարգադրութեան կարգադիր Մասնախմբին։

Յետ ճաշուն պիտի սկսի հանդէսն, ուր որոշեալ անձանց կողմանէ ատենախօսութիւններ պիտի ըլլան։

Ըստ ժամանակացուցի՝ Ազգային և Եւրոպական ընտիր երգեր պիտի նուագեն նուագածուք, որոց մերթ ընդ մերթ պիտի ձայնակցին Որբանոցի երգեցիկ սանունք։ Նոյնպէս պիտի նուագուին Թուրքերէն երգեր, մանաւանդ երկու նոր երգեր, որք ԱԼԵՔՍԱՓԱՐ ՍՈՒԼԹԱՆԻ անուան նուիրեալ են։

Սոյն Ազգային Հանդիսի բարեկարգութիւնն չնանգարելու համար՝ Մասնախումբն հարկ կը համարի յայտարարել թէ այն ազգ. ընկերութիւնք որոնք այլ եւայլ եղանակաւ Հանդիսին մասնակցելու փափաք ունին, պարտաւոր են մինչեւ յառաջիկայ Ուրբաթ օր (Մայիս 24) իրենց դիւանին միջոցաւ ներկայանալ Մասնախմբին ի Կ. Պոլիս, Մեծ-Նոր Խան միջնայարկ թիւ 48, 49, 50 Հիւանդանոցի Պատուարժան Հոգաբարձութեան Գրասենեակը և բանակցիլ այն պայմաններուն վրայ, որք Ընկերութեան միանգամայն Ազգային հանդիսին կրնան պատուաբեր ըլլալ։

Մասնախումբն աւելորդ չհամարիր յայտարարել թէ՝ որոշուած է ի սպառ արգիլել նոյն օրն Ընկերութեանց, Խորհրդոց և այլոց կողմանէ շրջաբերութեան ելած Գոնձանակներն, Պնակներն և Նուիրատուներն Հիւանդանոցի և Հանդիսավայրին մէջ, զի Հիւանդանոցն ընդհանուր Ազգին պատսպարանն ըլլալով՝ նոյն օրուան հասոյթն ամէն տեսակէտով մի միայն ԱՆՈՐ ՍԵՊԱԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆ է։

Սեղանի տոմսակաց գինն է մէկ արծաթ մէճիտ, որք կը գտնուին Մասնախմբի անդամոց քով, Հիւանդանոցի Գրասենեակն և նոյն օրն Հանդիսավայրին դուռը։ Հիւանդանոցի Պատուարժան Հոգաբարձութեան կնիքը և թիւ չկրող տոմսակներն վաւերական չեն։

Հանդիսավայրին մէջ ոգելից ըմպելիք գործածել բոլորովին արգիլեալ է իբրեւ անպատշաճ ազգային պատկառելի հանդիսի մը։ Գալով գործածելի ըմպելեաց, իւրաքանչիւրին գինն՝ թղթերու վրայ տպագիր նշանակուած և Հանդիսավայրին մէջ աստ անդ կախուած է ի տես հասարակութեան։

Մասնախումբն՝ ի դիւրութիւն Հասարակութեան՝ երկաթուղւոյ վարչութեան հետ բանակցելով կառամբոց երթեւեկութեան համար ժամեր որոշած է որք նշանակուած են ի ստորեւ դրուած ցուցակին մէջ։

Մասնախումբն՝ որ ի պատիւ Ազգային Սահմանադրութեան և ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի հարիւրաւոր անկելոց և որբոց, ջանք և քիրտն չէ խնայած, իրաւունք ունի փոխադարձաբար յուսալու Պատուարժան Հասարակութենէն ոչ միայն նիւթական նպաստ այլ և համակերպութիւն այն կարգադրութեան՝ զոր Մասնախումբն տնօրինած է։

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

20 Մայիս 1891
Կ. Պոլիս

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆՑ

ԵՐԹ.—ԱՌԱՒՕՏ ՍԻՐԻՃՃԻԷՆ

ԸՍՏ ԵՒՐՈՊԱՑՒՈՅ Թիւ	Ժամ	Բոպէ			ԸՍՏ ԹՐՔԱՑ Ժամ	Բոպէ
14	8	35	Գուամ. Սամմ.	Եէնիդ. Եէտիգ. (Հնդիսվաքը	1	5
18	9	30	»	»	2	
22	10	30	»	»	3	
24	11	»	»	»	3	30
26	11	30	»	»	4	
30	1	30	»	»	6	

ԴԱՐՁ.—ԵՐԵԿՈՑ ՍԷՏԻԳՈՒԼԷՆ

Ըստ Թրքաց 5.14էն մինչեւ 12.27 տան և երեք չոգեկառք կայ եէտիգուլէն Սիրքէճի երթալու համար։

ԱԶԳ.—Վերոյիշեալ 6 կառախումբերէն զատ 17 կառախումբ եւս կան, որք Սիրքէճիէն կը մեկնին և մինչեւ Եէտիգուլէ կ'երթան, իսկ Հանդիսավայր՝ ոչ։

ՆԱՄԱԿ ԲԱՐԻԶԷ

ԲԱՐԻԶ, 24 Մայիս 1891

Իմ այազուրկ եղկելի վիճակիս մէջ —հակառակ իմ սկզբնական երկիւղալի կասկածանաց — փոխանակ մարդատեաց և ամենայնի անտարբեր ըլլալու՝ նման ձիւնապատ հրաբուխի մը սիրտս և միտքս կը բորբոքին մտտալտ։

Ամենախօրին ուշադրութեամբ կը փնտռեմ օրագիրք և մատեանք աչխարհային եղելութեանց և մանաւանդ գիտական յառաջդիմութեանց տեղեակ ըլլալու համար։

Կը փնտռեմ և կը հրաւիրեմ մօտակայ բարեկամներս ի տեսակցութիւն և հեռաւորաց հետ թղթակցելու անդադիպաւք կղգամ։

Ի մի բան Պայրնի նման չատ անգամ կը հառաչեմ թէ՝ ո՞ւր էր թէ բոլոր մարդկութիւնը մի անձնաւորութիւն կազմէր և ափ ափուով մը կարենայի համայն մարդիկ ողջունել։

Ուստի ամէն առիթէ օգուտ կը քաղեմ գիտական ժողովոց, հանդիսաւոր ատենախօսութեանց և հացկերոյթներու ներկայ գտնուելու և մինչեւ անդամ խօսք առնել յանդգնելու համար, որպէս իմ մեծանուն և փաղամուրիկ բարեկամս Մօսիէօ Նատօ տը Պիւֆոն որ քան և հինգամեայ այազուրկ կենաց մէջ չատ մը դրքեր հեղինակեց և ամենամեծ ընկերութիւն մը հիմնեց որոյ անդամոց թիւն երեք հազարէ աւելի է այժմ, և հաւաքեալ պահեստի դրամը մէկ միլոնի հասցուց։

Այդ ընկերութեան նպատակն է դլիաւորապէս ծովային արկածներէ մարդիկ ազատել և արկածեալներու ընտանեաց օգնութեան ձեռք կարկառել։

Նոյնպէս ալ ներկայ ամսոյս 9ին պատիւ ունեցայ ներկայ գտնուիլ նշանաւոր հացկերոյթի մը որ տեղի ունեցաւ նորակառոյց առողջատան մը հիմնարկութիւնը տօնելու համար։

Թէբսինիւս հոյակապ պանդոկին չքեղ սրահին մէջ հանախմբեալ էին հարիւր յիսունի մօտ բժիշկք, դեղագործք և հրապարակագիրք։ ուրախառիթ էր անդ ողջունել հայազգի տոքթէօր Միհրան Բէմճաճեան, որ ժիչկ Լուվրի նորաձեւութեան մեծ մրթերանոցներուն և Օսմանեան Դիսպանատան ի Բարիզ։

Բարեբախտ պարագաներ արժանացուցած էին զիս հանդիսին նախագահ Տօքթէօր Բուրթօ բարեկամս քով բազմելու։

Առաջին բաժակաճառը սոյն բարեկամս արտասանելէ վերջ, խօսքն ինձ տուաւ հրաւիրելով որ ես եւս խօսիմ։ յանպատրաստից արտասանեցի հետեւեալ բաժակաճառը։

Պարոնա՛յք

Հպարտ և միանգամայն չփոթեալ եմ այն պատուէն որ կը լլուի ինձ, խօսիլ արեւելեան հրապարակագրիս, և որ ինձ թոյլ կուտայ ներկայ գտնուիլ այս գիտական խնջոյքին, Էսկուլապի անուանի աշակերտաց և մամուլի նշանաւոր ներկայացուցչաց համախմբման մը մէջ։

Իմ գերբնտիր բարեկամս Տօքթ. Բուրթօ սոյն մեծ պատիւն ինձ չնորհել տուած ժամանակ՝ անշուշտ յիշած ալնեալ է այն խորին սիրոյ, ջերմագին սքանչացման և բացարձակ անձնուիրութեան զգացումները, զորս երախտագէտ սրտիս մէջ կը տածեմ սոյն ազնիւ, վեհանձն և պերճ Ֆրանսայի համար, իմ ընկալեալ (adoptif) եւ միանգամայն մտաւորական հայրենիքս, որպէս է բոլոր օտարազգեաց համար։ արդարեւ չուրջ կէս դար կայ որ ձեր մտաւորական գոյութեամբ կապրիմ։ ձեր ուրախութեանց և ձեր տխրութեանց, ձեր լուսածիծաղ յոյսերուն և ձեր սրտայրոյզ և հայրենասիրական անձկութեանց հաղորդակից գտնուած եմ։ վերջապէս ձեզ հետ Պաշարման սեւ հացը կերած եմ։

Ինձ համար սրբազան պարտականութիւն մը համարած եմ տարածել Արեւելից, իմ ծննդավայրիս մէջ ազնիւ Ֆրանսայի քաղաքակրթիչ գեղեցիկ գաղափարները, Ֆրանսայի զոր եկեղեցւոյ անդրանիկ դուստրը կոչած են և զոր աւելի իրաւամբ պէտք էր անուանել քաղաքակրթութեան անդրանիկ դուստրն, յառաջդիմութեան քաջարի գինուորը և եռանդուն առաքեալը։

Բարիզ, մարդկութեան աչքն և ուղեղն, որպէս կը յայտարարէր անմահն բանաստեղծ Վիքթոր Հիւկօ, չէ՞ մի արդարեւ մեծագոյն բաշխիչ փառաց՝ օգտակար գիւտից և գերբնտիր հանճարաց համար։

Աւասիկ այս երեկոյ ևս կուգամք բժշկական նոր հաստատութիւն մը տօնել և ազօտախառն ջրոց՝ իբր ախտաբուժական գործիչ, բուժիչ յատկութիւնները հռչակել։ որքա՜ն հեռի եմք երեւելի քիմիագէտ Լավուազիէի շուրջ մէկ դար առաջուան Նախնականաշխատութիւններէն։ սոյն անգոյն, անհոտ և անազդեցիկ կաղին սպառիչ ազդեցութիւնն իբր չափաւորիչ կը ծառայէր, բայց բնութեան մէջ ոչինչ կայ անպէտ, ապարդիւն։

Այսպէս ալ շուրջ քսան և հինգ տարի առաջ աղօտ կաղին օգտակարութեան երկու հոսանք ի յայտ եկան, մին՝ Վերսայլի երկրագործական ճեմարանի իմ բազմահմուտ դասատուիս Պ. Ժօրժ Վիլի նշանաւոր աշխատութեամբ, որ այժմ բուսաբանական բնախօսութեան դասախօս է ի Մուսէոն բնական պատմութեան, եւ միւսն ազօտախառն հանքային ջրոց երեւան երեւելովն ի Սպանիա, երկիր մեծ գիւտերու, ուր ամեն տարի բիւրաւոր հիւանդներ կը դիմեն հրաշալի բուժումներ ընդունելու համար։ Բարիզ սոյն վերջին գիւտին մասին անտարբեր չէ մնացած։ չորս տարի առաջ իմ խուզարկիչ, հետաքրքիր բնաւորութեամբս ազօտախառն ջրոց առաջին հաստատութիւնը գտայ՝ գողտրիկ կարմիր գոյնով սերուն տաղաւարի մը ձեւին ներքեւ, բայց, աւա՜ղ, սոյն հաստատութիւնն իբր ճշմարիտ սպանիական դղեակ մը քիչ ժամանակէն անհետ եղաւ։

Բարեբախտաբար հազիւ մի քանի օր առաջ իմ պատուարժան բարեկամս Տօքթ. Ֆուրթոյէ իմացայ թէ նոր հաստատութիւն մը ի յայտ պիտի գար Բարիզի ամենէն գեղեցիկ թաղերէն միոյն մէջ, նոր և արմատական հիմանց վրայ եւ թէ այս երեկոյ բացման հանդէսը տեղի պիտի ունենար։

Ապահով եմ որ ի մօտոյ համայն աշխարհի հիւանդք գունդագունդ պիտի դիմեն այս ժուվանսի նոր աղբիւրն, այս արդի Պրոպատիկեան աւազանը։

Բայց եթէ կայ երկիր մը որ ամենէն աւելի պիտի օգտուի սոյն ազօտախառն ջուրերէն, Արեւելքն է, ուր չափազանց գիւրութիւն (obésité) կայ։ սոյն գիւտին համար իմ ամենէն անձնուէր աշակցութեանս կրնաք վստահիլ Արեւելքի բազմակողուեան մամուլին մէջ։ Դիթբախտաբար, փոխանակ Թրլէտեան գրիչ մ'ունենալու, եղեգի տակար գրիչ մը կամ սագի խոնարհ փետուր մ'ունիմ, որ նոր իսկ Գափիթօլի աւանդական սագերուն փետուրներէն չգար։

Արդ ջերմագին կը պարպեմ սոյն բաժակը սոյն օգտակար հաստատութեան լիուլի յաջողութեան համար յ'օգուտ տառապեալ մարդկութեան և ի պատիւ ազնիւ Ֆրանսայի որ այդու նոր իրաւունք մը պիտի չահի հասարակաց երախտագիտութեան վրայ։

Կոչականք ծայրագոյն ներողամտութեամբ բարեհաճեցան ուժգնապէս ծափահարել վեց անգամ և շատեր եկան քովս ափ ափու ընելով չնորհաւորել և քաջալերել զիս։ ասոնց մէջ նշանաւոր հանդիսացաւ պատուարժան հայրենակիցս բարեսիրտ Տօքթէօր Միհրան Բէմճաճեան որ բարձրաձայն գոչելով «իբրեւ բժիշկ, իբրեւ հայ և իբրեւ ֆրանսացի, կը չնորհաւորեմ զքեզ,» համբուրեց զիս մի քանի անգամ գորովալից։

Մեծ հաճոյմամբ և թախանձանօք կը դիմեմ մեր պատուարժան հայրենակից բժշկաց՝ իրենց ուշադրութիւնը հրաւիրելով այս նոր դեղին՝ ազօտախառն ջուրերուն վրայ, որոցմէ, ինչպէս վերը կըսեմք, արեւելցի հայրենակիցներս մասնաւորապէս մեծ օգուտ պիտի քաղեն դլիաւորապէս կոկորդի, ստամոքսի, շաքարի և դիրութեան կամ ճարպի հիւանդութեանց համար։ մտադիր եմք ի մօտոյ գիտական և բժշկական տեսակէտով մանրամասն յօդուած մը խրկել ի հրատարակութիւն պատուական օրագրիդ մէջ։

ՅՈՎ. ԹԻՒՅՍԻԶԵԱՆ

ԱԳԱԹԱՆԳԵՂՈՍ

Քննադատութիւն Հ. Բարսեղ Վ. Սարգիսեանի ի Մխիթարեան Ուխտէն Վենետկոյ

Գոհութեամբ կը դիտենք որ մեր մէջ եւս քննական ոգին կը զարգանայ տակաւ և հայ դիտունք կը զբաղին հին մատենից հետազօտութեամբ, եւ ի մի կողմ թողլով թիւր դաղափարներ՝ կը սկսին լրջօրէն կրկտել նախնեաց մեզ կտակած գրոց մէջ ինչ որ այլ ընդ այլոյ աւանդուած է։ Առաջին քայլն այս մասին եւրոպացի գիտունք առին արդէն լուսաբանելով տոհմային գրեանց մէջ աւանդեալ դէպքեր որք յաճախ չեն միաբանիր Յոյն և Հռոմայեցի արժանահաւատ պատմագրաց գրութեանց։ Թէեւ բազմաչխատն Զամչեան դիտած էր, անցեալ դարու մէջ իսկ, օտար և ազգային հեղինակաց մէջ եղած անմիաբանելի հակասութիւններն, սակայն իւր ժամանակի ոգւոյն համեմատ աւելի ջանացած է ստուգապատում հռչակել զազգայինս։ կարծենք մեր մէջ առաջին խոհուն քննադատն եղաւ բազմահմուտն Հ. Յ. Դաթրճեան Մխիթարեանն Վիէննայի որ, ինչպէս կը նշմարուի նաեւ իւր Տիեզերական Պատմութեան մէջ, արժանահաւատ կ'ընդունի օտար մատենագրաց աւանդ ածն։ Ներկայ դարուս մինչեւ վերջին կէսն ոչ աք ի մէջ համարէակած էր տարակուսիլ մեր քերթողահօր պատմագրութեան մասին, բայց յետ խուզարկութեանց Սէն-Մարդէնի, ժամ էր մէկ կողմ թողուլ սնոտի կարծիքներ և ճշմարտութիւնը պարզել առաջի ազգանոց։ այդ գործը կատարեց հմուտն Ա. Դարանաչեան իւր քննական ծանօթ գրոց մէջ։

Գալով Ագաթանգեղոսի գրոց, ոչ նուազ արժանի էր ուշադրութեան, զի այդ գիրք կ'աւանդէ նշանաւոր ժամանակի մը պատմութիւնն և եղած է աղբիւր յետագայից, ընդ որս Խորենացւոյ։ Այս գրեան նկատմամբ վերջերս լոյս տեսան երկու հմտալից երկեր, մին Վենետկոյ և միւսն Վիէննայի Մխիթարեան հարց կողմէ և որոնք մեծ լոյս կը սփռեն այդ կարի մթապատ գրքին վրայ։ Յօդուածիս նպատակն է առաջնոյն վրայ հակիրճ ծանօթութիւն մը տալ բանասէր ընթերցողաց։

Յայտնի է թէ Ագաթանգեղայ գրոց մասին կան բազում անլուծանելի մնացած խնդիրներ, ի մէջ այլոց, թէ՝ ո՞վ էր Ագաթանգեղոս, թէ՝ ժամանակակից գրչի արդիւնք է սոյն գրութիւն, թէ՝ ի՞նչ լեզուով գրուեցաւ նախապէս, յունարէ՞ն թէ հայերէն, զի երկու լեզուով ալ կը գտնուի սոյն գիրք, թէ՝ Լուսաւորչայ ընծայեալ ընդարձակ վարդապետութիւնն ստուգիւ հարազատ է, եւն. եւն։ Այս դժուարակնճիռ խնդիրները քննած եւ ուսումնասիրած է Արժ. Հ. Բ. Վ. Սարգիսեան իւր չահեկան գործոյն մէջ։ Հմուտ Մխիթարեանն օգտուած է անչուշտ օտար և ազգային գիտնոց Ագաթանգեղայ մասին ցարդ կատարած ուսումնասիրութիւններէն, մասնաւորապէս Լանկլուայի, Լակարդի եւ հռչակաւոր քննադատ գերմանացի Գուդշմիտի աշխատութիւններէն, այլ ստրկապէս չէ հետեւած սոցա կարծեաց և շատ խնդրոց մէջ բոլորովին նոր դաղափարներ յայտնած է։

Նախ մեծամեծուտ Մխիթարեանն զանազան ապացոյցներով կը հաստատէ թէ Ագաթանգեղոս յունական բարդ բառը կը նշանակէ Բարի ոգեթիկ կամ լաւ եւս Աստուած և ո՛չ թէ Բարի հրեշտակ որպէս ոմանք մեկնած են։ Ինչ եւս ուրիշ քննադատներու հետ չընդունիր Ագաթանգեղայ յատուկ անձ մը լինելն և այս կարեւոր կէտ՝ գրքին գնանցման մասանց մէջ բազում համոզիչ փաստերով ապացուցած է արժ. քննադատն։ Ապա Հ. Սարգիսեան զօրաւոր փաստեր յառաջ բերելով ցոյց կուտայ թէ սոյն գիրք կը պարունակէ երեք ուրոյն գրութիւններ որոնց մին է պատմութիւն վարուց Ս. Գրիգորի և երրորդն վկայաբանութիւն սրբոց Հռիփսիմեանց։ Սոյն երեքին մասնաւանք ուրոյն գրուած էին յունարէն լեզուաւ չորրորդ դարու վերջերը և որք ապա հինգերորդ դարու կիսոյն թարգմանուեցան ի հայ, յաւելմամբ և փոփոխմամբ և կազմեցին այժմեան Ագաթանգեղոսն, ձեռամբ Կորեան որ իրեն գործակից ունեցած է զեղեցիկ կողբացի։ Բանասէրք ի վաղուց դիտած էին թէ Ագաթանգեղայ մէջ կան ամբողջ հատուածներ որք բառ առ բառ կը գտնուին Կորեան մէջ և որք սակայն կը պատկանին տարբեր դիպաց յիշատակութեան։ Մինչեւ հիմայ խնդրոյ նիւթ եղած էր թէ ո՛վ է բանաքաղն։ Այս կնճռոտ խնդիրը չանցած է լուծել Հ. Սարգիսեան ըսելով թէ Կորիւն լինելով թարգմանիչ և իմբաղդիր Ագաթանգեղայ գրոց, երբ ընկրաւ գրել Ս. Մեսրոպեայ պատմութիւնն, իւր նոր գրքին մէջ գործածեց նոյն ոճերը, բացատրութիւններն և լեզուն։ Իսկ այժմեան յունարէն Ագաթանգեղոսի գալով, քննադատը ցոյց կուտայ թէ թարգմանուած է հայերէն բնագրէն վեցերորդ դարու վերջերը։

Գալով Ս. Գրիգորի կարծեցեալ ընդարձակ վարդապետութեան։ հմուտ քննադատն երկար տեսութեան մը մէջ, որ գրքի 50 երեսները կը դրաւէ, անհարազատ կը գտնէ զայն և նորա իսկ բազդութիւնը կ'ընծայէ Ս. Մեսրոպայ։

Բաց այս հիմնական կէտերէն Արժ. քննադատն իւր ստուար աշխատութեան մէջ կը յուզէ խիստ օգտաշատ խնդիրներ որք կարի չահեկան են յայս բանասիրաց։ Ցիշենք մասնաւորապէս մեր հին կրօնից նուիրեալ ընդարձակ դլուխն յորում հեղինակը կը քննադատէ նաեւ հանդուցեալ մեծանուն դիտնական Մ. Էմինի սոյն նիւթոյն վրայ ըրած ուսումնասիրութիւններն։ Գրքին լեզուն է ջինջ եւ պայծառ աշխարհաբար որ հաճոյք կ'ազդէ ընթերցողին երբ մտածենք մանաւանդ թէ մինչեւ ցարդ Մխիթարեանք զանց առած էին մշակել իրենց աշխարհաբառը։ Ցեղ տեղ հեղինակը կը գործածէ քերթողական լեզու եւ այս բանօրէն կը յայտնէ կարծիքներ զորս չի համարձակիր բացէ ի բաց պարզել։ Խիստ մեծ պիտի ըլլար սոյն լուրջ քննադատութեան արժէքն եթէ Արժ. հեղինակը չի մատչէր կրօնական փափուկ խնդիրներու որք բնաւ դրական օգուտ չունենալէ զատ լոկ առիթ մը կ'ըլլան կասկածանք և զգուշաւորութեամբ ի դանելու ինչ որ մեզ կ'ընծայեն Մխիթարեան հարք։ Արդարեւ հեղինակը կրնար առանց յիշատակութեան անցնիլ Հոգւոյն Սրբոյ բիման և այլ սոյն կարգի խնդրոց վրայէն, որոնց կը նուիրէ իւր դրքին բազում էջերն։ Գալով դրքին այլ մասանց, յիրաւի աւելի կատարեալ ուսումնասիրութիւն մը դժուարին է երեւակայել։ բաց ի գլխաւոր խնդիրներէ, նոյն իսկ երկրորդական կարեւորութիւն ունեցող հարցեր քննուած և ըստ կարի լուսաբանուած են։ Ներուի սակայն մեզ դիտել տալ թէ բազդատաբար մի քիչ թեթեւակի անցուած է Ս. Գրիգորի ծննդեան, ազգատոհմին և մահուան պարագաներն։ Ինչպէս նաեւ իւր ժամանակակցին դաշինն վերաբերեալ չարժանահիմն, որք տակաւին խնդրական են և որք ունին սակայն աւագ կարեւորութիւն։ Թերեւս արժ. հեղինակն իբրեւ անդամ վանական միաբանութեան, Պոպիլիոսի շրջանակին մէջ փակեալ, չէր կարող ազատօրէն յայտնել ինչ որ կը մտածէր այս խնդրոց վրայ։ Ե. Օ.

Լ'ԱՎԸՆԻՒ ՏՂ. ՖԱՄԻՃԼ

Սոյն ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակալութեան դրասենեակը Սուլթան Պէյազիտ Մալիէի դիմաց թիւ 62էն փոխադրուած է ի Պահճէ Գարու Շէյիխ-իլ-Իսլամ Խան թիւ 11։ 3—4

ՍԻՄՈՆ ԴԱՌԱՄԱՃԵԱՆ

ՆՈՐ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Ցորում կը բովանդակին 30000 բառք, նորաբանութիւնք, գաւառական բառք, գիտականք, դիցաբանականք եւն։

Սոյն ՆՈՐ ԲԱՌԱԳԻՐՔՆ նորանոր տառերով եւ ընտիր տպագրութեամբ պատրաստուած է հրատարակուելու, որ պիտի լրացնէ դասական գործոց մի գէշ խաւոր պակասն։

Նոյն նոր բառգիրքն ըստ կարելւոյն իւր ճոխ պարունակութեամբն խիստ օգտակար պիտի լինի բազմաց, յորս գտանին ուսուցիչք, ուսանողք եւ առհասարակ գրական ճիւղին աշխատողք։

Նոյա մէջ պիտի գտնուին նախնեաց լեզուի ամենէն գործածական բառերն ու ոճերք, ի հարկէ երենց նոր առումներովն ու համանշանակութիւնք։

Նոր բառագիրքն՝ օգտուելով բացի հայ բառագրքերէ, դլխաւորաբար նորայր Բիւզանդացւոյ դաղ. ե ի հայ ընդարձակ բառարանէն, նոյնպէս և այլ հայագաղ նոր հրատարակութիւններէ՝ յաղորդած է պարունակել։ ցարդ հայ բառագրքերէ դուրս գտնուած մի քանի հազար բառեր, ինչպէս նաեւ գիրականական կանոնաց կարեւոր ամփոփումներ։

Նոր բառագրքիս առաւելութիւններէն մին է նաեւ ճաշակաւոր ոգանակաւ մը նշանակել չատ մը բառերու արմատներն և նոցա ածանց ու բարդ բառերն։

Ամբողջ գործն պիտի բաղկանայ 40 թերթերէ։ Բաժանորդագրութեամբ սկսուած է հրատարակուիլ։ Բաժնեգինն է իւրաքանչիւր օրինակի համար 15 դահեկան,

Դրասենեակէն դրօշմաթուղթ ալ կ'ընդունուի։

Դիմել առ հեղինակն, Կ. Պոլիս, Էսկի Պազար Այի Ճատտէսի, Պէրպէրեան Նշան էֆէնտիի տպագրատունն։

ԹԱՍՕՖ.— ԱՒԱԶԻՆ ԹԵՐԹԸ ՁՐԻ ԿԸ ՏՐՈՒԻ։
882 2—10

ՄԵԾՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԿՕՇԿԻ

Արանց, կանանց եւ տղայոց համար

ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ

Մ. ՄԱՐԻԱՆՑ

Ղալաթիա, Եէր ալթը ճամիսի գարանթինա փողոց, Թիւ 12

և ի Պոլիս, Ֆինճանճըլար եօղուշու Թիւ 20 Արեւելեան Շուկայ.

և ի Պոլիս Պահչէ քարու, Համիտիյէ ճատտէսի Թիւ 38

Սոյն նորահաստատ վաճառատան մէջ յոյժ ընտիր և հաստատուն կօշիկներ սովորականէն չատ աւելի ածան գներով կը պատրաստուին, զորս գործածողք յոյժ գոհ պիտի մնան, ստանալով այնքան դիւրագին և դիմացկուն ապրանքներ, որքան չէ կարելի գտնել Եւրոպայէ բերուած կօշիկներու քով։

257 9—15

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼՍՈՅ

Բերա, Սաքըզ աղաճ, Թիւ 15, 17, 19 [Ազա ճամի

Իր տեսակին մէջ միակ հաստատութիւն Արեւելս

Ամէնէն զօրաւոր և կատարելագործեալ գործիներով օծուած

Պերճանք, հանգստութիւն և ածանութիւն ի միասին

ՏՆՕՐԷՆ՝ ՏՈՌԹՈՐ ՍԻՈՎԻՍ

Նախկին արտուէն Բէյլէի Բարեկամ հիւանդանոցայ

ԼՈԳԱՐԱՆ ԵՒ ՏՈՒԵ ԱՄԷՆՏԵՍԱԿ

Եւրէկրականութիւն—Կախու�—Մարմնամարզ

Վարսավարդ—Մասաժ—Լոնգաբոյժ

Զինավարժութիւն Ազանց

ԿԸ ԴԱՐՄԱՆՈՒՒՆ ԵՒ ԿԸ ԲՈՒԺՈՒՒՆ

Անարեւութիւն, Խգեռի, Ջլախտութիւն, Անկարողութիւն, Անդամալուծութիւն, Ծաստքոի հիւանդութիւնք, եւն. եւն.

ՄԷԿ ԳԱՆԻ ԳԻՆԵՐ

ԼՈԳԱՐԱՆԳ	Բ կարգի 4 գրշ.—Ա կարգի 6 գրշ.	
ՊԱՐՁ ՏՈՒՇ	Բ » 3 » —Ա » 5 »	
ՏԱՔ ՁԻՊ ՏՈՒՇ	Բ » 5 » —Ա » 7 »	

Դեղերով լոգարանները համար գինքը կը զանազանուին գեղին գնոյն համեմատ.

Բաժանող դագրութեան համար 10 % գեղջ

Դիպ... Դոյու եւ ընտանեաց համար

...սնաւոր պայմանք 31

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

Յունիս 8ին (Ն. Տ.) ի Պոլիս, Հափուտիէ փողոց, թիւ 20 Հանրային պարտուց շէֆքին էդիմաց, բժշկական Դարմանատուն մը պիտի բացուի հետեւեալ բժշկաց կողմէ.

1. Տ.Բ.Թ. ՖՈՆ ՏԻՒՐԻՆԿ, ուսուցիչ բժշկական վարժարանի, մասնագէտ մորթի հիւանդութեանց, գաղղիական պիտի և ներքին հիւանդութեանց։

2. Տ.Բ.Թ. ԱՇՄԸՐԸ, մասնագէտ աչաց, ականջի, կոկորդի եւ քթի հիւանդութեանց։

3. Տ.Բ.Թ. ԼԱՌՏԻ, վիրաբոյժ, մասնագէտ կանանց և ներքին հիւանդութեանց։

Խորհրդակցութիւնք պիտի կատարուին երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը, առաւօտեան ժամն 9էն մինչեւ 11։

Զրի խորհրդակցութիւնք շաբաթ օրերը, առաւօտեան ժամն 9էն մինչեւ 11։

1—8

ՏՕԲԹԼԷՕՐ ԳԱՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՄԱՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ուղեղի, ողնաշուջի եւ բովանդակ ջղային դրութեան վերաբերեալ ախտից

Ամէն օր, յետ կիսաւուր 23
ի Բերա Պէքեար փողոց Թիւ 9

ՍԳՈՊԻ ՄՕՌԻ ՉԿԱՆ ՕՇԱՌԱԿ

Եբլաղ, Կ. Պոլիս, 3 գէկտ. 1888

Պարոնայք Սգոպ և Պուռն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համանման ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մորու ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ դիւրաթափանցելով և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութիւնց զորս սխտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հաւակած է, մանաւանդ պաշարող պատրաստութեան մէջ։

ՏՊ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վ.Կ. Սուլթանեան

ԻԼԱՆ

Վարագայի իլանիկ մուճիպլենէ ազշամլարը սաաթ օնա պէ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լընտըն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերերք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ենթարկուց համար։

11

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կամ ուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ սորա բագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարդադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ենթասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եղերաց Թիւ 11։ և 12, Սանտալճը խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆունտ	8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	»	6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	»	14,135,925

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն վթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՂ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆունտ 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆունտ 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպական 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆունտ

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաքու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

16

Royal Windsor

ՀՈԶԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունիք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափի՞ն։ Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէք Ռոյալ Վինդսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան տենչն պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մի կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափին։ Այս դեղ, որուն տերը չքաղաքի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն, առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վէրժինի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոյալ Վինդսորի ծախուած տեղերը։

ՈՍԿԻ ՄԵԴԱԼ, ՎԻԵՆՆԱ 1888 ՈՍԿԻ ՄԻՍԱԼ, ԲԱՐԻԶ 1889

QUINA-LAROCHE

ԴԻՊԵՆԱՒ ԵՒ ԱՄՈՒՐ

Գինի Լառոշը հասարակ պարարատութիւն մը չէ, այլ լուրջ ուսումնասիրութեանց և աշխատութեանց արդիւնք, որք ամենաբարձր վարձատրութեանց արժանացուցած են անոր հեղինակը։

Մեծացնել երիտ գինիներու բաղդրութեանց ամբողջ պայմանները, յեւոյ յոյժ ախորժահամ խմիր մը պատրաստել. ահա՝ Գինի—Լառոշի հաստատեալ գերազանցութեան գաղտնիքը, որով գիւրացուցած է տամնքսի հիւանդութեանց, անախորժութեան, անարիւնութեան, երկարատեւ ջերմի և այլոց բժշկութիւնն. — կը գտնուի ի Բարիզ, Թ. 22 և 19 Տրուօ փողոց. և Դեղատանց մէջ։

2218

Լ'ԷՔՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՌՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վամն վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Ամէն օր գլուխ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ չունենալով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ, կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու տարին և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով՝ մեր խնայած ստակներն յումպէտս կը վատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Ահաւասիկ «Լ'էքօնօմի էնթէռնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր դրամարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը ևն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք համեստ դրամագլուխ մը։

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԻՆԻՐ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Պահչէ Գաքու Եօրկիատիս խան Ն°. 1 ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քնիչ ԱՆԻԹՏՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆԻ։

ՀԱԶԻ, ՇՆՉԱՐԴԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻՒ, ՀԱՐԲՈՒԹԻՒ, ՇՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԶԱՑՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

POWELL'S BALSAM OF ANISEED.

TRADE MARK.

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՒԶԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆՆԵՐ ԴԷՄ ԻՐԵՆ ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը մինչև կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ Թուէլ Կ'ստանայ անոնցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

ԻՆՔՆԱՐԻՒ ՎԱՒԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մաւի Ռոզ հաւաստեալ երդչուհին, ասպէս կը գրէ. «4 Յունուար 1890—Սիրելի՞ կը հարցունէք թէ ինչպէս պերճ Ձայնի ինձ՝ լենցայնէն, թէ որպիսի՞ դաղանիքով կրցայ այնքան փայլուն վիճակի մէջ պահել ձայնս։ Ըսեմ. միմիայն գործածութեամբ Բուէլի «Պալսամ օֆ Անիսիս» կոչուած դեղով։ Այս հանձի դեղին կանոնաւոր գործածման կը վերագրեմ՝ ձմրան դառն եղանակին յատուկ զանազան հանգամանքներ պերճ Ձայնս։ որով կրցայ ի գերու չի հանել հասարակութեան յոյսերը։ Գործածեցէք սուրբն Բուէլի այս սպեղանին. անհրաժեշտ պիտի բուժէ զձայն։ Ձերբ ՄԱՒԻՌ ՌՈԶ ՄԻԵՐԼԼՍԸՆ

Կը վաճառուի տմէն դեղատանց և արտաքնակ դեղագրու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին 1½ բենսի, 3 շիլին 3 բենսի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՈՒՆԷԼԻ, 4, Ալդիսն Բարէյտ, Պլաքֆրիարս բրա, Լանտան։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով.

2214 Մ. ԷՍՄԱՒՈՆՆ ԳԱՄՈՒԱՆԱՆ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վոլվատ, պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից։ 95 և 97

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Բերուի քօքայով շինուած ՄԱՌԵԱՆԻ ԳԻՆԻՆ պնդացուցիչ և գրգռիչ դեղերուն ամենէն ազդուն է, գերբնտիր վերանորոգիչ մարսողութեան և շնչառութեան ջորդարանաց, ձգտող ձայնական լարերու։ Գինիքինայէն նախամեծար է որուն ջերմացուցիչ յատկութիւնները չունի, անարիւնութեան դէմ գործածուող դեղերու մէջ ամենէն գերազանցն է։ Իւր քաղցր համով ընդունուած է իբր աղանդերի գինի և այսպէս, հաճոյալի ձեւոյ մը ներքեւ, ուժ և առողջութիւն կուտայ։ Կը բժշկէ էրիկ մարդոց ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ և ամենէ տկար անձանց կուտայ կորով և աշխոյժ։ Թ. ՄԱՌԵԱՆԻ, քօքայի առաջին ծաւալիչը, Պուլվար Հոսման, 41, Բարիզ։ Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալ, Պ. Ժ. Քանձիւք, բրիտանական դեղարան ի Կ. Պոլիս։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՇԱՐԲԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ԶԿԱՆՆ ՉՈՒՏ ԻՒՂ

Իբրեւ ապիկ որ լաւ է սորայով

Պարարտեալ ձեռամբ ՍԿՕՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ, Ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հոտ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիպոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ խղդը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոռաճութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք իւ. Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐԱՆԼ 2218

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ չքաղդրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդիսին մէջ.

Քանի տարուան յաջողութիւն Իտալիա, Ամերիկա, Ի Հնդկաստան, Աբեւելք և Եգիպտոս—Շքագրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մելբուրնի և Պրուքսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատէլֆիոյ, 1873ի Վիեննայի մեծ Ազգային ցուցահանդէսներուն մէջը։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ ստամոքսական ամենէն ծանօթ պիտդրն է։—Շատ բժշկներէ կը յանձնարարուի իբր զգուշական գարմանական ճանապարհներու երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը դրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, դլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ պիտդրներէն և ամրացուցիչներէն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իբր ախորժակբեր. շաբաթ յեւոյ, ապրուս մարսողական է։ կարելի է խառնել զանի վերմութ, գինեի, ութեի ջրոյ և խաղողի հետ։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշաբարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կերդեսատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ԲԷՐԳԻԱ 2218

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՑԺ—ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ. ՏՈՐՖՈՐ ԼԱԼՈՐԻ—Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչև ցարդ գտնուած է, կատարելագոյն բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, բնաւորութիւն, զառանցանք, առանձան կարողութեան վատնումն կորուստ, եւ առանձան այժերու կորուստէն յառաջեկած ամեն գործարանական խանգարումներ։

Կը բուժէ գժուարամարսութիւնը, ջղային եւ օրուի հիւանդութիւնները, լեզուի եւ երիկամանց հիւանդութիւններ, արեան չրջանի բոլոր խանգարումները. ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապատումը. կը կասեցուցէ կենսական այժերու ելեւէջը որ յառաջ եկած է ուեւէ պատճառէ։

Ջղային տկարութեան եւ սուր հիւծուածոց մէջ այս դեղին արդիւնութիւնն անսիքական եւ մեծագոյն է։ Պելսմանութեան զգացումներն եւ ախտանիշք կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՐՖՈՐ ԼԱԼՈՐԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ Ջղային հիւթ եւ ուղեղային դշոյութիւն կ'տեղծէ, արեան մէջ մտնելով կենսական եւլեկտրական ուժը, ներսիդին, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացուէ ուղեղական մարդկային ամբողջ գործունեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին ուժով հաւասկու եւ ուռդ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ դիւրաբեկութեամբ։ Ախորժահամ է, կը գտնէ եւ կը հոխացնէ արիւնն եւ նոր առատութիւն ի կուտայ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրէն իսկ, ջղային գրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաջողմամբ եւ կորուստեան եւ բարօրութեան զգացմամբ մը զոր վարժութիւնն հիւանդը յատուկ ի վեր կ'ուտայ։ Մարսողութիւնը վերանորոգուած է։ Ախորժակը հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Ադեղ պատանը կանանաւորապէս կը կատարուի։ Գուարթ կը լինի հանգարտ եւ կաղդուրիչ։ Դեմքը կ'ակսի լենալ, շրթունքը կը գունատանին, աչքերը չորանան կը լինին, մարմնի պարեւ եւ առողջ գոյն մը կ'ստանան, մարերը այժ կ'ստանան։

Զգուշացէք սուտ նմանութիւններն։ Տորֆոր Լալորի ճշմարիտ ֆոսֆոտինը պարունակեալ է մեն շիշերուն մէջ որ բրիտանական կանոնաւորութեան գրոյցը կը կրեն սա բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England բառն փորագրուած։ Այս դեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ բերած ռազմիներ վատնելուս եւ ինասակար կեղծեր։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով.

2214 Մ. ԷՍՄԱՒՈՆՆ ԳԱՄՈՒԱՆԱՆ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վոլվատ, պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից։ 95 և 97

ԲԱԹՐԻՕԹԻՔ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՀԻՊԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

PATRIOTIC Life and fire assurance Company

Հիմնեալ ի 1824

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոսկի	1,500,000
Վճարեալ դրամագլուխ	» »	121,984
Պահեստի դրամ	» »	250,000

Այն ընկերութիւնը դիւրամատչելի պայմաններով ամէն չէնք, կարասիք և ապրանք հրդեհի վնասուց դէմ կ'ապահովագրէ։

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ

ԱԼՖՐԷԴ ՀՕՖՄԱՆ

Ապահովագրութեանց և այլ տեղեկութեանց համար դիմել առ Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղի տեսուչ

ՄԻՒՐԱՆ Ց. ՍԱՐՔԵԱՆ

Գործակալ Ապահովագրական Ընկերութեանց

Սթամբոլ, Գաղղէ-Գարու Թիւ 27, մաքսատան դիմաց։ 19

SANTAL DE MIDY

ԴԵՂԱՅՈՒՈՐԹ Ի ԲԱՐԻԶ

Պէտք չի թափուր Գոնորէի, Գիւսպէի, կաղդուրիչ հեղուկներու։ Կը բժշկէ 48 ժամուան մէջ տարափոխիկ հիւանդութիւնները։ — Մէն մի դեղահատ կը կրէ։ «այն անունը սեւ տառերով։

Բարիզ, 8, Վիլլին փողոց, 8։

MIDY

ԱԾԵԼԻ ՍՐԵԼՈՒ ՔԱՐ

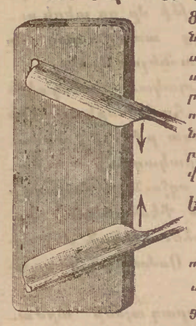

Ցարդ նմանը չիտեսնուած ամենալաւ տեսակ մ'է, որ կատարեալ երաշխաւորութեամբ կը ծախուի ի միակ կեդրոնատեղին, Մահմուտ բաշա, Թարաքճըլար փողոց 114

ԵԳԻՊՏԵԱՆ ԵՂԲՐՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ

ուր կը գտնուին նաև ամեն տեսակ ժամացոյց և գործիքներ։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյուք Միլլէթ խան, մի՛ջ. ՀԷ. թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Եվանկէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համաւ մի ստացած է մեզ, այս ծանր եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելումմ մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգլիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերդերու զանազան տեսակներով։

Հեռաւոր իւր բաւն գործարանին ապրանքներուն վրայ օրը են՝ օժտի համար ամեն տեսակ ճարմանկեղէնք, բանուռաք, կնոջոնաք, քալիքօ, քրօսէ, թաշկինակ, սեղանի պիտոյք, չարիկ, չարկնկեր, ստամանք, ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդագործանք, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքեթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճարակով ու չքեղութեամբ յօրինեալ են։

Ցաւելումմ մը ըրած է նաև ապպրուտած գլխարներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն հոչ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելագոյն գոհացնել բոլոր իւր յարգարդներն նոցա ճաշակին ու քաղաքացոց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրարդներն։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ գլխարներ բաթիներ Իրեսա շափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքրաքանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՉԱՆՑ 8

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՌԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէլիոյ և Պոլսոյ միջև կանոնաւորագոյն ճանապարհ

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Արդէն որ պիտի մեկնի յունիս 5ին։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 250 Ֆրանք
Բ. » 178 »

Ուղեւոր և ուրիշ ապրանքներ

Նաւագնեալի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ

5 Մոմհանէ Սիթէ Ֆրանսէզ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻ

Սրբ-Եկ. Աւէլէյ, Կ. Պոլսոյ և Օռեսայի միջև

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔԷՆԻ

Անուանք	Թիւնք	Անուանք	Թիւնք	Անուանք	Թիւնք
Աղտաս	2000	Ցլամինկօ	1600	Բալերմն	3200
Անճէլօ	3000	Կալիֆէօ	5500	Բանտեր	1700
Աքօլլօ	5500	Կիրանտօ	2200	Բլանէօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօյօ	1000
Արիսդօ	4000	Կրօսոնօ	2200	Գուրիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Դիալթօ	4400
Պօրտինօ	220	Հիտալկօ	3000	Լիմալդօ	3200
Պրավօ	2000	Հիտուռ	7000	Լոյլօ	3000
Պրէֆիալ	8800	Հուտիկը	1200	Լոսէ	3500
Գէլլոս	26 0	Լայկօ	5000	Լոզարիս	3500
Գալիրաս	2500	Ձիենս	2300	Պալերնօ	4000
Գասէ	2100	Փէլլս	2000	Ռանդիսկօ	8200
Գասլօ	2000	Քէզլերնօ	4200	Պարքնօ	2000
Գօսօ	2700	Քօնօ	2200	Սիլվիս	2000
Զիբակօ	5000	Լէօ	2000	Սորէնտօ	4300
Գլիս	4 00	Լէանանթ	4500	Թ. Ուիլսը	3000
Գօլրաստս	3400	Լիմէոնս	3000	Թուրսոս	1200
Տիգօ	2500	Մալոն	1500	Թօլիտս	2800
Տօմինս	2500	Մարնկօ	4300	Թորքիտս	900
Տուրս	4800	Մարգէլլ	6500	Ուրպինս	5000
Տրաքս	2100	Միլս	2000	Վիլթուրնս	5000
Էպլինսն	2000	Մուրինս	8100	Եէսս	3600
Էյտորաստս	3000	Նիրս	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրս	3200	Օրլանտս	3000	Տիֆֆանիս	200
Էրանթս	2600	Օթելլս	5000	Հրանգ	200
Ֆալքօն	800	Օդրանս	4500	Զէրս	140
Ֆիտս	700	Օդէս	2000	Մօրքիթս	120
Լիմիրդի Մծնարք					8000
Բիրմիդի Մծնարք					8000
Լէդիսի Մծնարք					8100

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՏՕ

Գործակալ

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Գալաթիա

7

Վերատպեալ Ս. ՏԱՄԱՔՅԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՈՍԿԵ ԵՒ ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒ